

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

... i teď jako vždycky budu moci Krista
oslavít, ať svým životem, ať svou smrtí.

**Vždyť pro mě život je
Kristus a smrt ziskem.**

svatý Pavel (srov. Flp 1,20n)

Obsah:

dvacáté čtvrté číslo

- 3 **Za to za všechno můžeš ty, babko...**
- 4 **Raději smrt než hřích (Anna Kolesárová)**
- 10 **Radost pramení v srdci**
- 11 **Bůh mi podal ruku v pravý čas**
- 13 **Na její přímluvu**
- 14 **Chléb silných**
- 16 **Apoštol muslimů**
- 20 **Písmo vdechnutá Bohem**
- 25 **Boží odpověď na otázku o utrpení spravedlivého**
- 27 **Bohu díky za vás, soudruhu!**
- 28 **Bůh má jiná měřítka**
- 30 **Utrpení a zkoušky očima svatých**
- 32 **Užitečnost nemoci?**
- 33 **Misie a mešní intence**
- 35 **Mladý člověk a nová evangelizace...**
- 38 **Proč duchovní vedení?**
- 40 **Duchovní vedení v praxi**
- 43 **Pochopila jsem, kde je mé místo**
- 44 **Žít nohama na zemi, ale srdcem v nebi**
- 46 **O svatokrádežném svatém přijímání**
- 50 **Zahlédli neviditelného**
- 52 **Jak dnes probíhá „zapsání do kalendáře“**
- 56 **Budoucí svatí a blahoslavení?**
- 59 **Kdo je normální / Jak předávat víru dětem / Z čeho žije plamen**
- 60 **Čistá láska není břemeno, ale poklad**
- 62 **Společenství čistých srdcí**
- 63 **Žalm 23 nově**

Milovaní čtenáři!

Již nějakou dobu působím jako duchovní správce na jednom z nejvýznamnějších poutních míst v Čechách – na předměstí jihočeského města Tábora u Panny Marie v Klokotech. Když mám chvíli času, rozmlouvám před kostelem s poutníky. Dostává se tak ke mně ještě o něco více ohlasů na časopis *Milujte se!*. Znovu se mi potvrzuje to, čeho jsem si všiml již dříve: téměř neexistují lidé, kteří by časopis přečetli a nezaujal je. Buď čtenáře nadchne, nebo rozčílí – těch druhých není sice mnoho, ale zato jsou někdy opravdu dost rozzlobení.

Časopis *Milujte se!* vstoupil už do sedmého ročníku své existence, a tak již alespoň někdy dokáží odhadnout, které články někoho naštvou. Myslím, že k nim bude patřit i hlavní téma tohoto čísla: o šestnáctileté Ance Kolesárové, která dala přednost smrti před ztrátou čistoty. „Fanatismus!“ řekne jistě někdo po přečtení jejího příběhu. Ano, pokud se na událost díváme očima člověka, který veškerou svou naději skládá do přítomného času, pro nějž smrtí vše končí a který dobré a zlé hodnotí jen podle toho, co to jemu samému bezprostředně „vynese“ v následujících okamžicích, pak musí Ančino jednání nutně šokovat...

A právě proto má její příběh takový význam. Nabourává nám zažitý pohled, který je ovlivněn naším okolím a který s tím, jak věci vidí Bůh (a jak také ve skutečnosti jsou), nemá mnoho společného.

Vlastně i já sám jsem se při četbě Ančiny příběhu trochu naštvál. Sám na sebe. Řekl jsem si: „Kdybych vzal tak vážně jako Anka vše, co říká Pán Ježíš, musel by i můj život vypadat ještě o dost jinak...!“ Takové „naštvaní se“, vybízející ke změně, přejí i vám.

V Kristu P. Pavel Zahradníček OMI

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2400089111/2010, specifický symbol 7777, a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
24/2013, VII. ročník, vydáno 21. ledna 2013

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. Mgr. Pavel Zahradníček OMI, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP

Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis *Milujte se!*, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, <http://res.claritatis.cz>,
číslo účtu pro zasílání darů: 2400089111/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasílaným darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.

Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Dominik Novák

Za to za všechno můžeš ty, babko...

Tento vtip mám velmi rád.
Je totiž nejen pro zasmání,
ale i k zamyšlení:

Staří manželé se dostali do nebe. Tím, co je tam čekalo, byli doslova uneseni – bylo to ještě asi tisíckrát lepší, než si to během svého pozemského života představovali. A čím déle nad tím žasli, tím byla babička stále nadšenější a nadšenější a dědeček smutnější a smutnější – až se nakonec usedavě rozplakal.

Babička do něho šťouchla a povídá: „No tak, dědo, nebul! Vždyť jsme v nebi a je to tady tisíckrát lepší, než jsme si to kdy představovali...!“

„Za to za všechno můžeš ty, babko,“ pro- nesl mezi jednotlivými vzlyky dědeček. „To bylo pořád: vem si šálu, jez vitamíny, běž k doktorovi, nelež jen na gauči, musíš se hýbat... – Za to za všechno můžeš ty! Vždyť my jsme tu mohli být už o dvacet let dřív!“

Zasmáli jste se? A zamysleli jste se? Jak vážně bereme slova Písma svatého: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, Bůh připravil těm, kteří ho milují.“ (1 Kor 2,9) Je pro nás věčnost s Bohem – nebe – opravdu hlavní cíl, od kterého se odvíjí všechna naše důležitá rozhodnutí? Víme, že „na zemi jsme proto, abychom poznávali a milovali Boha, abychom podle jeho vůle konali dobro a aby-

*... co ani člověku
na mysl nepřišlo,
Bůh připravil těm,
kteří ho milují.*

(1 Kor 2,9)

chom jednoho dne došli do nebe“? (viz YOUCAT – katechismus pro mladé, čl. 1 – tedy hned první článek katechismu; pochopit, o co jde, je totiž základ, od toho se pak odvíjí vše další...)

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Raději smrt než hřích

Foto: Flickr, StephenVelasco (CC BY-NC-SA 2.0)

Raději smrt než hřích – tato slova na hrobě šestnáctileté Anny Kolesárové jsou stručnou charakteristikou události, která se odehrála koncem 2. světové války ve východoslovenské vesnici Vysoké nad Uhom. Příklad „Anky“ přitahuje tisíce poutníků.

Mladí lidé a rodiny tu čerpají z pramene čisté lásky a vyprošují si pomoc a sílu, aby sami dokázali žít dobře, krásně a bez kompromisů se zlem.

Ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh...

Anna se narodila 14. července 1928 ve Vysoké nad Uhom, vesnici která leží jen

asi pět kilometrů od dnešní slovensko-ukrajinské hranice. Její rodiče Jan Kolesár, zvaný Hruška, a Anna, rozená Kušnírová, ji hned druhý den po narození nechali pokřtít.

Když ztratila v deseti letech maminku, musela převzít starost o domácnost. Je to pro nás dnes stěží představitelné, ale jako desetiletá musela nahradit také matku svému staršímu bratrově Michalovi. I když měla minimum volného času, vždy si ho uspořádala tak, aby se mohla zúčastnit bohoslužby – a to nejen v neděli. Kvůli povinnostem v domácnosti nemohla navštěvovat svoje kamarádky, proto se děvčata scházela u ní a potom šla spolu na mši svatou či na jinou pobožnost... Každou sobotu chodívala k sousedům Podhorínovcovým společně se modlit růženec. Pravidelně přistupovala ke svátostem.

... dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou „něco“.

(1 Kor 1,28)

Začal vyhrožovat. Narovinu jí řekl, že buď se s ním vyspí, nebo ji zastřelí. I přes tuto hrozbu to odmítla.

Anka žila velice skromně. Platí o ní slova, která před téměř dvěma tisíciletími napsal svatý Pavel: „... ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou „něco“, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet.“ (1 Kor 1,27n)

22. listopad 1944

Při přechodu fronty koncem 2. světové války se lidé ve Vysoké nad Uhom schovávali ve sklepích. Také Jan Kolesár-Hruška

*Namířil na ni zbraň a zařval:
„Rozluč se s otcem!“*

Zbytek rodného domu Anny Kolesárové (snímek z roku 2000)

Foto: archiv MSI

byl s rodinou a se sousedy ve sklepě pod kuchyní. Když Rudá armáda vstoupila 22. listopadu 1944 do Vysoké nad Uhom, jeden opilý ruský voják začal prohledávat i dům Kolesárových. Při prohlídce nahlédl také do sklepa. Anka už několik dní chodila oblečená v černých šatech po matce, aby působila dojemem dospělé ženy, pro-

tože obyvatelé vesnice moc velkou důvěrou k vojákům Rudé armády neměli... Přesto Anka hned upoutala jeho pozornost. Chtěl po ní, aby vyšla ze sklepa. Začal ji tahat ven. Začal vyhrožovat. Narovinu jí řekl, že buď se s ním vyspí, nebo ji zastřelí. I přes tuto hrozbu odmítla. Nikdo z těch, kteří se ve sklepě skrývali, nenašel odvahu, aby jí pomohl. Netroufli si na opilého rudoarmějce, který držel v ruce nabitou zbraň. Asi opravdu nemohli v tu chvíli nic dělat. Nechtěli vyprovokovat krveprolití.

Ježíši, Maria, Josefe!

Anka s vojákem chvíli zápasila a potom se jí podařilo se z jeho rukou vytrhnout. Vběhla zpátky do sklepa. Voják skočil za ní, namířil na ni zbraň a zařval: „Rozluč se s otcem!“ Ani v tuto chvíli dívka nezávala, nezačala prosit o život a neztránila nic ze svého odhodlání. Jen vykřikla: „Apočko (tatínku), sbohem! Ježíši, Maria, Josefe!“ Jména, která tolik lidí vyslovuje bez toho, že by si uvědomovali, co znamenají, se stala její poslední modlitbou. ▷

Zápis o Ančině mučednické smrti

Foto: Domček - Dom Anky Kolesárové

22. nov. večer prišli k nám hliadky rus. vojska. Prsti no
do Vysokéj. Tam sa stalo, že jeden opilý rus. vojsak
vojaka pri prehliadke domov nosil. Dvsona
do jehoj pivnici, v ktorej boli usyblí. Mucení
ľudia, medzi nimi Anna Kolesárová. v list
otcova. Anna Kolesárová (Hruška) a riel.

Foto: archiv MSI

Foto: Flickr, baking_in_pearls (CC BY-NC-ND 2.0)

Vzápětí voják uskutečnil svou hrozbu a vypálil dvě rány, které ji zasáhly.

Hostia sanctae castitatis

Kvůli neustávajícím bojům ve vesnici byla Anna pochována tajně až druhý den pozdě večer a bez kněze. Pohřební obřady vykonal tamější farář, otec Antonín Lukáč, až o týden později, 29. listopadu 1944. Hned potom vyhotovil zápis v matrice zemřelých a do poznámek zapsal: *hostia sanctae castitatis*. Český překlad těchto tří latinských slov zní: oběť svatě čistoty. Zápis je možno dodnes číst ve farní matrice zemřelých. Je nejstarším písemným dokladem

Zápis o Ančině mučednické smrti

o historičnosti celé události i nejstručnějším zachycením důvodu, proč k Annině smrti došlo. Nejde tedy v žádném případě o nějakou pozdější idealizaci celé události. To je velmi důležité i pro připravovaný proces blahorečení Anny Kolesárové.

Posilovalo ji Tělo Ježíše Krista

Při osvobozování území Československa Rudou armádou přišla o život řada nevinných lidí. Bylo to z různých důvodů. Někteří chránili svůj majetek, jiní své blízké. Další přišli o život zcela bezdůvodně: opilí vojáci někdy nevěděli, co dělají... Dlouhá léta se o těchto případech nesmělo psát – nezapadaly do klišé

Říkám vám, moji přátelé: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale potom už nemají, co by ještě udělali.

(Lk 12,4)

o hrdinné Sovětské armádě, která nás osvobodila. Bylo nebezpečné o nich i hovořit...

Událost ve Vysoké nad Uhom je však velmi dobře zdokumentovaná. A zdokumentované jsou i okolnosti, za kterých se vše stalo – jednalo se o smrt mučednice, která měla odvahu raději zvolit smrt než ztrátu panenství. O zdokumentování se postaral místní farář, otec Antonín Lukáč. Ve farní kronice v Pavlovičích nad Uhom se o tom nachází záznam pořízený ještě v roce 1944. Celou skutečnost dosvědčilo svým podpisem i pět očitých svědků. Zápis zní:

Večer 22. listopadu přišli do Vysoké první hlídky ruského vojska. Tam se stalo, že jeden opilý ruský voják vešel při prohlídce domů do jednoho sklepa, ve kterém

Do poznámek zapsal: hostia sanctae castitatis.

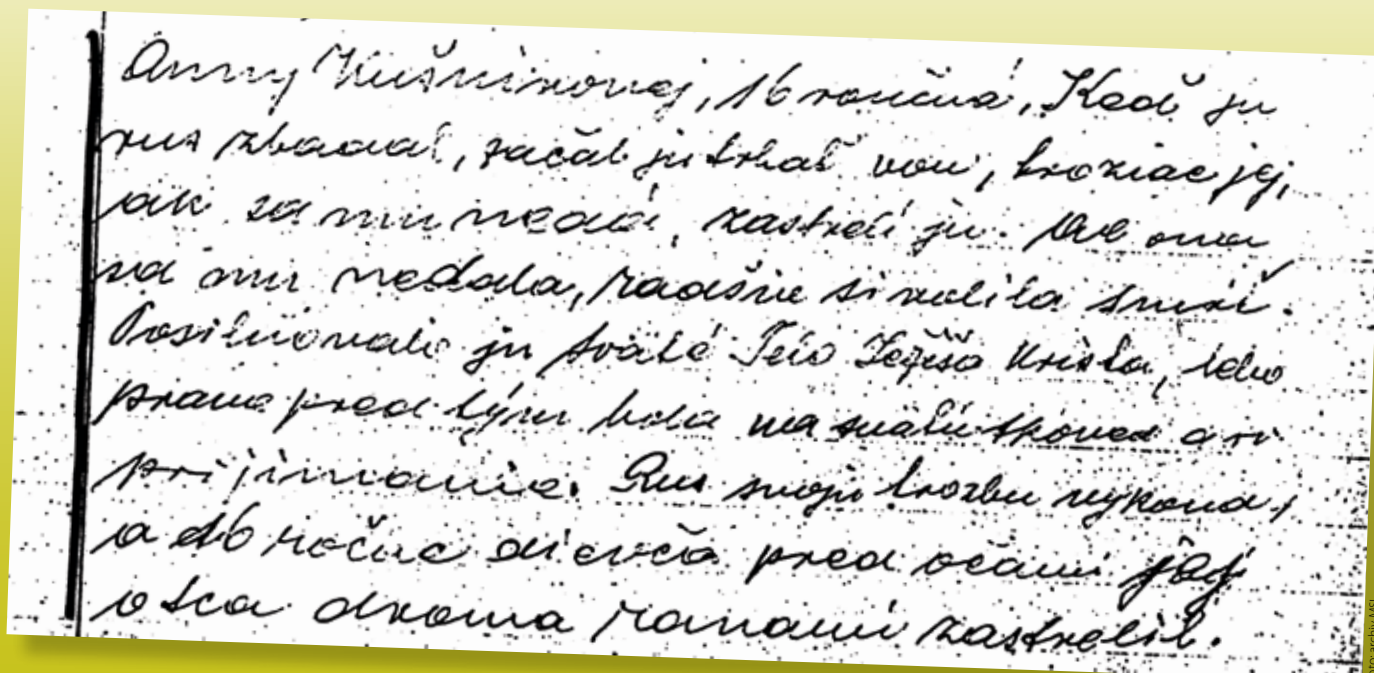

Foto: archiv MŠJ

Pouť radosti ve Vysoké nad Uhom (snímky z akcí „Domčeka“ na protější i následujících stranách)

Foto: Domček – Dom Anky Kolesárovej

byli ukryti lidé, mezi nimi šestnáctiletá Anna Kolesárová, dcera Jana Kolesára (Hrušky) a již zesnulé Anny Kušnírové. Když ji Rus uviděl, začal ji tahat ven a hrozil jí, že pokud se mu nedá, zastřelí ji. Ona se mu nedala, raději volila smrt. Posilovalo ji svaté Tělo Ježíše Krista, neboť byla právě předtím u svatě zpovědi a u svatého přijímání. Rus svoji hrozbu vykonal a 16tileté děvče před očima jejího otce dvěma rana-mi zastřelil.

Hřbitov ve Vysoké nad Uhom s hrobem Anky

Pozoruhodná je i výslovná zmínka, kterou toto nejstarší stručné vylíčení událostí obsahuje, o tom, odkud Anka čerpala sílu ke svému odvážnému činu. K tomu se ještě vrátíme...

Hodnoty, za které stojí dát i život

Možná někoho při naslouchání příběhu Anky napadne: A neměla raději udělat kompromis? Vždyť šlo jen o pár nepřijemných minut, které by strávila s tím opilcem... Kvůli tomu dát život?

Na místě, kde Anna zemřela a kde je pohřbena, se dnes scházejí tisíce mladých lidí!

Nikdo z lidí nedal člověku život, a proto mu ho nikdo nemůže vzít, dokonce ani on sám sobě. Bůh dal člověku také jeho lidskou důstojnost. Pokud nám náš život i naši důstojnost dal Bůh, jsme povinni zachovat jedno i druhé. Ale jestliže se někdo rozhodne chránit morální hodnoty a lidskou důstojnost i za cenu smrti, nemá hřích. Jsou to hodnoty, pro které se vyplatí zemřít, dávají totiž lidskému životu krásu a smysl. A nejen že nemá hřích, sám Pán Ježíš nás dokonce vybízí k odvaze takto jednat. Řekl: „Říkám vám, moji přátelé: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale potom už nemají, co by ještě udělali. Ukážu vám, koho se máte bát: Bojte se toho, který když usmrtí, má moc uvrhnout do pekla. Ano, říkám vám, toho se bojte.“ (Lk 12,4n)

To, jak se zachovala Anna Kolesárová (pozn. redakce: nebo další, např. dvanáctiletá svatá Maria Goretti, 1890–1902), je heroický, to znamená hrdinský skutek hodný obdivu. Je i výrazným

▷

Foto: Ondřej P. Vameček

Foto: Domček – Dom Anky Kolesárovej

Svědectví Anny má obrovskou sílu: Ano, jsou morální hodnoty, které za to stojí! Čistota za to stojí! A především – Ježíš za to stojí!

sílu, abychom strachu dokázali vzdorovat. Dal jí Petrovi, který nakonec pro svou věrnost Ježíši Kristu sám v Římě zemřel na kříži (jen si podle tradice vymínil, že chce být popraven hlavou dolů, protože není hodný zemřít stejným způsobem, jako zemřel Pán Ježíš). A jeho smrt byla svědectvím, že přátelství s Ježíšem za to stojí. Svědectví mučedníků, jejich odhodlání a věrnost postupně nahradila pohanický Řím, který o tři století později přijal Krista.

Také svědectví Anky má obrovskou sílu: Ano, jsou morální hodnoty, které za to stojí! Čistota za to stojí! A především – Ježíš za to stojí! A Ježíš také dává odvahu i sílu, abychom mohli vytrvat. Je to svědectví, které s odstupem času neztratilo nic ze své působivosti. Naopak stále nabývá na síle. Na místě, kde Anna zemřela a kde je pohřbena, se dnes scházejí tisíce mladých lidí! Chtějí se povzbudit jejím příkladem a vyprosit si sílu a rozhodnost, aby také zůstali věrni tomu, co je dobré, správné a krásné, i když to něco stojí (viz následující článek).

Diecézní fáze procesu blahořečení byla slavnostně zakončena 14. února 2012 slavnou mší svatou v košické katedrále.

mentem pro druhé – i pro nás! Ne každý člověk by dokázal něco takového – zemřít pro uchování své čistoty. Ti, kteří to dokázali, byli často lidmi, kteří pro to neměli žádné velké přirozené předpoklady. Jsou hmatatelným svědectvím, že Bůh proměňuje naši lidskou slabost v sílu. V této souvislosti je velmi významná poznámka, kterou ke zprávě o mučednické smrti Anny připojil její farář, otec Antonín Lukáč: *Posilovalo ji svaté Tělo Ježíše Krista, neboť byla právě předtím u svaté zpovědi a u svatého přijímání.* Je zde skryta i odpověď na otázku: „A co mám dělat já, když cítím, jak jsem sám v těchto věcech slabý?“

Znamení odporu i svědectví a povzbuzení

Smrt Anny je znamením, které u některých zpočátku vzbuzuje odpor. Není výjimkou, že někdo, když uslyší o této nebo podobných událostech, se rozzlobí a namítne: „Copak by to Pán Bůh nepochopil, kdyby si raději zachránila život? V takové situaci by jí to přece nemohl vyčítat... To je fanatismus!“ – Bůh by to jistě pochopil. On má nejen pochopení, ale i odpouštění pro naši slabost a nedostatek odvahy – pokud jí přiznáme a litujeme jí. I apoštolu Petrovi Pán Ježíš odpustil, když ho ze strachu třikrát zapřel. A nikdy mu jeho jednání nevyčítal. Ale nabízí nám

Slavnostní zakončení diecézní fáze blahořečení Anny Kolesárové 14. února 2012 v košické katedrále

Foto: Dominik Lakatos

Anna Kolesárová, autor Ladislav Záborský
(Vysoká nad Uhom, 2002)

Foto: Domček – Dom Anky Kolesárovej

Po pádu totality se začalo o příběhu Anny Kolesárové svobodně mluvit a psát. Tak vznikla setkání mládeže u jejího hrobu, kterých se zúčastnily tisíce mladých lidí. Pokud zde použijeme slova Pána Ježíše, že strom se pozná po ovoci, můžeme doufat, že zkoumání svatosti jejího krátkého života bude mít kladný výsledek.

Slavnostní otevření procesu zkoumání svatosti Boží služebnice Anny Kolesárovej bylo součástí Arcidiecézního setkání mládeže v Košicích, které se konalo 2. dubna 2005. První, tj. diecézní fáze procesu blahorečení byla slavnostně zakončena 14. února 2012 slavnou mší svatou v košické katedrále sv. Alžběty zaplněné mladými lidmi.

*Bartoloměj Gábor, postulátor procesu
blahorečení (upraveno) ■*

Otevření procesu a zkoumání

Do roku 1989 nebylo možné otevřít proces zkoumání svatosti Boží služebnice Anny Kolesárové, protože politické poměry v Československu to nedovolovaly. Existují však věrohodné záznamy (už z roku 1957) o tom, že zesnulý P. Michal Potocký SJ, rodák z Vysoké nad Uhom, shromažďoval svědectví o jejím životě a smrti. Ti, kteří Anku znali, vydali o jejím životě písemná svědectví.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jakým způsobem je církev misionářská?

Církev vedená Duchem Svatým pokračuje během dějin v poslání samého Ježíše Krista. Křesťané mají proto všem hlásat radostnou zvěst, kterou přinesl Kristus, tak, že půjdou jeho cestou, ochotni obětovat se až k mučednictví.

Jakou povinnost má člověk k pravdě?

Každá osoba je povolána k upřímnosti a opravdovosti v jednání a v řeči. Každý má povinnost hledat pravdu a přijmout ji

a podle jejích požadavků uspořádat celý svůj život. V Ježíši Kristu se Boží pravda zjevila úplně: on je *Pravda*. Kdo ho následuje, žije v Duchu pravdy, varuje se dvojakosti, přetvářky a pokrytectví.

Jak se vydává svědectví pravdy?

Křesťan má povinnost vydávat svědectví evangelijní pravdě ve všech oblastech své veřejné i soukromé činnosti, a to, jestliže je to nutné, i obětí svého života. Mučednictví je nejvyšší svědectví vydané pravdě víry.

*Srov. Kompendium Katechismu katolické církve.
Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.*

Modlitba za blahorečení Anky Kolesárové

*Všemohoucí Bože,
Tvoje služebnice Anna Kolesárová
raději podstoupila smrt,
aby si zachovala čistotu srdce i těla.*

*Prosíme Tě na její přimluvu,
vyslyš tuto prosbu .....,
abychom ji mohli uctívat na oltáři
jako vzor čistoty a růstu v hodnotách,
které ukazují cestu k pravé lásce
a k důstojnému životu.*

*Prosíme o její blahorečení
skrze Krista, našeho Pána.
Amen.*

Vyslyšené modlitby (pro prohlášení za blahoslaveného) Církve vyžaduje alespoň jeden zcela prokazatelný a nezpochybnitelný zázrak, který se stal na přimluvu dotyčného), prosím, ohlaste na adresu:

Arcibiskupský úrad
Sekretariát blahorečenia Božej
služobnice Anny Kolesárovej
Hlavná 28, 041 83 Košice

*Imprimatur: Mons. Alojz Tkáč,
arcibiskup – metropolita, Košice,
9. 9. 2005, ABŮ č. prot. 932/2005*

Radost pramení v srdci

Foto: 2x Domček – Dom Anky Kolesárovej

Od roku 1999 se ve Vysoké nad Uhom, kde zemřela a je pohřbena šestnáctiletá Anka Kolesárová, konají setkání mládeže s názvem Pouť radosti. Mnozí mladí lidé tam prožívají obrácení. Probouzí se v nich touha žít a předávat opravdové hodnoty, které činí člověka šťastným.

Pán Ježíš použil kdysi přirovnání k zrnu, aby vyjádřil tajuplnou pravdu o životodárném smyslu oběti, při které člověk zdánlivě svůj život ztrácí, ale ve skutečnosti získává vše – pro sebe, ale i pro druhé: „Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“ (Jan 12,24) Že to skutečně „funguje“, ukazuje nejen Ježíšův život, ale i životy mnoha svatých – a ukazuje to s odstupem času i příběh Boží

Pokud je na světě nějaká radost, jistě ji má člověk s čistým srdcem.
Tomáš Kempenský

služebnice Anny Kolesárovej. Do Vysoké nad Uhom přicházejí nyní tisíce mladých lidí. Anka Kolesárová je jejich vrstevnice a současně i přítelkyně a důvěrnice. Mladí ji prosí o pomoc před důležitými rozhodnutími, jako je volba životního povolání, manžela nebo manželky. Její příklad je povzbuzuje k prožívání čistých vztahů a k objevování rozměru lidské důstojnosti v sobě samých, k rozvíjení sebeúcty a k odhalování krásy čistého srdce.

Plakát s logem Domu Anky Kolesárovej (další telefonní číslo: +421 566 494 241; e-mail: domcek@domcek.org; adresa: Vysoká nad Uhom 94, 072 14 Pavlovce nad Uhom, Slovensko)

Kromě Poutí radosti, na které přicházejí mladí od 15 roků, vznikly ve Vysoké nad Uhom také Poutě zralosti pro mládež od 23 roků a Poutě rodin. Během prázdnin a víkendů Dům Anky Kolesárovej ve Vysoké nad Uhom přijímá poutníky a nabízí jim duchovní program nebo možnost zapojit se do různých dobrovolnických aktivit. Setkání na tomto místě jsou o obrácení a o radosti, kterou čerpají ze svých čistých srdcí znovuzrození lidí.

Anka může být vzorem pro naši generaci, kterou ohrožuje nedostatek vědomí zodpovědnosti a kompromisy.

Duchovní setkání a aktivity ve Vysoké nad Uhom potvrzují, že mnozí mladí lidé jsou otevření ideálům zodpovědnosti, čistoty a věrnosti bez kompromisů. Diecézní zkoumání Ančiny svatosti a její blažorečení nebo i svatořečení může mimo jiné přispět k šíření prosby papeže Jana Pavla II. adresované mladým lidem, aby podle vzoru svaté Marie Goretti (také ona dala raději svůj život, než aby ztratila čistotu) začali v mezilidských vztazích znovu objevovat ctnost čistoty. Jeho slova jsou aktuální i dnes: „Nedovolte, aby kultura chamtivosti a rozkoši umrtvila vaše svědomí! Buďte bdělými strážci, abyste se tak stali pravými průkopníky nového lidstva.“

Bartoloměj Gábor, postulátor procesu blažorečení (upraveno) ■

Bůh mi podal ruku v pravý čas

Foto: Flickr, Rhyick (CC BY-NC-ND 2.0)

Snažila jsem se „být jako ostatní“

Můj život už od malička nebyl vůbec růžový, ale to přesto neomlouvá moje kroky, které jsem dělala bez Boha. Už na základní škole byl trend mít nějakého chlapce. Pokud ho děvče nemělo, bylo považováno za divné. Tak jsem se snažila i já... Nejednou jsem měla zlomené srdce, když kluci dali najevo, že nevyhovuji jejich požadavkům, nebo když si některý z nich uvědomil, že už chodí dlouho s jedním děvčetem, a rozhodl se, že je třeba to změnit...

Měla jsem vyhlédnutého jednoho chlapce, kterého jsem si chtěla získat. Začali jsme vztah, ale po čase se se mnou

rozešel. Pak jsem mu zase dala šanci. Následoval večer v objetí a polibcích. V následujících dvou letech jsme se navzájem čím dál víc poznávali, přišlo i sblížení po tělesné stránce. Vždy jsem si však říkala, že jsem se s ním „nevyspala“, a tak je všechno v pořádku.

Divný pocit

Řekla jsem mu, že sex bude až po svatbě – vždyť jsem to slíbila i svojí mamince –, a on souhlasil. I nadále jsem byla spokojená. Jenže jak se může cítit člověk při přijímání Eucharistie, když noc předtím s někým ležel v posteli před televizí? A nešlo jen o ležení! Cítila jsem se čím dál hůř. Pronásledovaly mě výčitky nejen

kvůli porušování čistoty, ale i kvůli mamce, která mi čas od času nezapomněla připomenout, že mi věří.

Pouť radosti ve Vysoké

V té době jsem se poprvé dostala na Pouť radosti do Vysoké nad Uhom a byla jsem velmi příjemně překvapená. Vyrasila jsem tam na pozvání kamarádky, která přišla z poutě úplně vysmátá. Ještě dva týdny se vznášela v oblacích a čerpala z ní neskuptečnou sílu. Během té „mojí“ pouti byla přednáška o čistotě a o vztazích mladých lidí. Byla to pro mě pořádná facka. Začala jsem se víc zamýšlet nad tím, jak žiji, a všimnout si také lidí, na které jsem úplně zapomněla. Dokonce jsem mezi nimi našla kluka, se kterým jsem si dokázala představit novou cestu.

Síla zvyku – komplikace při úsilí o změnu

Začala jsem s ním trávit víc času a pevně jsem se rozhodla ukončit můj nečistý >

Foto: Flickr, Tampa Band Photos (CC BY-NC-ND 2.0)

Vždy jsem si však říkala, že jsem se s ním nevyspala, a tak je všechno v pořádku.

Foto: Domček – Dom Anky Kolesárové

Dnes se ve svobodě čistoty ptám Boha, jaký má se mnou plán.

Ještě chci upřesnit jednu věc: chlapec, se kterým jsem měla vztah dva roky, nebyl a ani není špatný. Oba máme podíl na tom, co se stalo. On mě nikdy do ničeho nenutil. Každý člověk je slabý a lehko se dá strhnout svými touhami. Ale Bůh mi podal ruku v pravý čas. Myslím si, že kdyby mě nepřivedl na Pouť radosti, žili bychom brzy sexuálním životem. A možná bych teď byla „samospádem“ vdaná a s miminkem v náručí. A dál by můj život šel asi také samospádem – to je stále dolů a dolů... Nikdy bych však nezažila krásu čistého života a vztahu. Dnes se ve svobodě čistoty ptám Boha, jaký má se mnou plán.

Zuzana (upraveno) ■

Během té „mojí“ pouti byla přednáška o čistotě a vztazích mladých. Byla to pro mě pořádná facka.

dvouletý vztah. Byla to velká rána pro okolí, pro naše kamarády i naše rodiny. Ale co bylo nejhorší – nedokázali jsme si říci sbohem. Když jsem viděla, jak trpí, tak jsem se k němu po nějaké době vrátila – on k nám totiž chodil dál a dělal všechno proto, abychom to ještě jednou zkusili. Chvilí se to dalo snést, ale pak jsem si uvědomila, že mě chtěl zpátky, protože jsme si na sebe zvykli – byla to prostě taková síla zvyku. Také ho k tomu táhl intimní život se mnou. Znovu začal ten stejný koloběh. Ale netrval dlouho, protože jsem tento vztah znovu ukončila. Přišla další pout, Poutí radosti do Vysoké, a já jsem se na ni neskutečně těšila. Na řadu přišla zpověď, která mě osvobodila od hříšného vztahu. Pochopila jsem, že je třeba na prvním místě budovat vztah, od kterého se pak vše ostatní odvíjí – a to je vztah s Bohem.

Znovu začínám, znovu hledám – nyní už s Bohem

Nyní děkuji Bohu, že nám mladým dal možnost setkávat se na těchto akcích v tak pozeňnaném počtu, že si stále přivádí

nové lidi, kterým chce otevřít oči a ukázat jim pravé hodnoty šťastného života. Velmi mě oslovilo vyprávění o Anně Kolesárové, zejména to, jak se s odvahou postavila na obranu své čistoty, a to dodalo odvalu i mně.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co je to svoboda a k čemu je dobrá?

Svoboda je Bohem darovaná síla k tomu, aby člověk dokázal jednat naprosto samostatně a sám za sebe. Svoboda zahrnuje možnost volit mezi dobrem a zlem. Volba zla je však zneužitím svobody.

Bůh nás stvořil jako svobodné lidi a přeje si naši svobodu, abychom se z hloubi srdce dokázali rozhodovat pro dobro, dokonce pro to nejvyšší, „Dobro“ – tedy pro Boha. Čím více konáme dobro, tím jsme svobodnější.

Copak „svoboda“ nespočívá právě v tom, že se člověk může rozhodovat i pro zlo?

Zlo je žádoucí pouze zdánlivě, a pokud se člověk rozhodne pro zlo, propůjčuje mu to pouze domnělou svobodu. Zlo nepřináší štěstí, naopak olupuje člověka o skutečné dobro; připoutává nás k nicotnostem a nakonec ničí skutečnou svobodu.

Vidíme to dobře na případu závislosti. Člověk v ní prodává svou svobodu za něco, co mu připadá dobré. Ve skutečnosti se však stává závislým, a tedy otrokem.

Srov. *Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2011.*

Z nauky Církve¹⁾

Existuje nadpřirozené Boží působení na duševní síly člověka, které předchází svobodnému rozhodnutí vůle.^[De fide]

Existuje nadpřirozené Boží působení na duševní síly člověka, které je současně se svobodnou činností lidské vůle.^[De fide]

Lidská vůle zůstává i pod vlivem účinné milosti²⁾ svobodnou.^[De fide]

Existuje milost, která je dostatečná, a přesto zůstává neúčinnou (pro odpor vůle).^[De fide]

Srov. *Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.*

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

²⁾ Milost je to, co mám nezaslouženě dává Bůh – například: dává nám schopnost rozhodovat se pro dobro.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecné rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Na její přímluvu

Foto: 2x Domček – Dom Anky Kolesárové

Poprvé jsem přijela prosit, podruhé děkovat

Je páteční odpoledne a já poprvé cestuji na Pouť radosti do Vysoké nad Uhom. Autobus nejede přímo, musím přestupovat. Běžím z jedné zastávky na druhou. Za chvíli přijíždí autobus. Je tak plný, že nejdou otevřít dveře, a hned zase odjíždí. Zní to jako vtip, ale je to skutečnost. Celá cesta se tím stává dobrodružstvím s nekončnými přestupy... Takto náročně jsem se poprvé vydala na pouť „k Anke“.

Svou první Pout' radosti ve Vysokém jsem prožila zahloubaná do myšlenek o svém životě. Nejkrásnější vzpomínku mám na putování ke hrobu Anky Kolesárové. V modlitbě jsem tam na její přímluvu prosila Boha o svobodu, o čistotu srdce, o uzdravení ze zranění a také za budoucího manžela a rodinu.

Po více než dvou letech jsem se na toto požehnané místo znovu vrátila, abych s bílými květy poděkovala Bohu a také jí za požehnaný a nádherný čas lásky a milosti, který mi byl darován.

Dva roky zázraků

V prvním ročníku vysoké školy si mě Bůh pozval do služby koordinátorky na našem internátě. Zrodilo se tam společenství mladých, kteří se začali setkávat k modlitbě – konaly se na pokojích. Bylo to podobné jako v době apoštolů. Postupně jsme začali dělat různé další akce, které

by studenty zaujaly: setkání, filmové a čajové večery s hosty nebo předvánoční „kapustnici“. I když v internátě bylo kolem pěti set studentů, na mši svatou, která se konávala v malé studovně, přicházelo obvykle tak deset až patnáct lidí. Někdy jen čtyři. Pán si však postupně formoval prváky. Za dva roky požehnal toto místo doslova zázrakem: v zimním semestru přijalo pozvání více než šedesát prváků. Neměli jsme vhodnou místnost, proto jsme vyšli na chodbu, a tam jsme prožili společné setkání s Ježíšem. Zjistila jsem, že řada mladých se již zná ze setkání na Poutích radosti.

Od té doby se na internátě setkává při slavení mše svaté mnoho mladých – i těch, kteří teprve Boha hledají. Jsem přesvědčená, že tento zázrak byl spojený s poutním místem Vysoká nad Uhom a s „Domečkem“, a hlavně s Ankou Kolesárovou. Mladí se seznámili s kněžími i akcemi UPC (Univerzitního pastoračního centra) v Košicích díky této pouti.

Jak plynul čas, Pán žehnal mým krokům a vyslyšel prosby, které jsem mu

Pán vyslyšel prosby, které jsem mu u hrobu Anky předložila.

u hrobu Anky předložila. Osvobodila jsem se ze vztahu, který nebyl dobrý a svazoval mě. Bůh mi dal poznat lidi, kteří mají rádi jeho i mne. Díky jeho milosti prožívám nádherné období radosti, pokoje a čisté lásky v pěkném kamarádském vztahu.

Lenka (zkráceno) ■

Chléb silných

Foto: Flickr, cottonM (CC BY-NC-ND 2.0)

Proč mnozí „silní“ v kritických situacích zklamou, a jiní, u kterých bychom to vůbec nečekali, v nich obstojí? Jedna z odpovědí zní: Eucharistie. Podle textu v 78. žalmu „Člověk jedl chléb silných...“ bývá Eucharistie nazývána „chlebem silných“.

V nejstarší, pěti svědky podepsané zprávě o smrti šestnáctileté Anky Kolesárové (viz str. 4–9), kterou nezastrašila ani smrt, když se jednalo o zachování její mravní čistoty, čteme: „Posilovalo ji svaté Tělo Ježíše Krista, neboť byla právě předtím u svaté zpovědi a u svatého přijímání.“ Co vše i v nás Eucharistie působí? Není toho málo...

Láska je základ

Asi jste si všimli, jak ten, kdo se zamiluje, dokáže věci, které by jinak nezvládl. Říká se: „Pro milého – nic těžkého.“ A co teprve, když nejde jen o pomíjivou zamilovanost, ale o hluboký a vyzrálý vztah lásky. Láska dává křídla... A právě o to jde v Eucharistii – ve svatém přijímání. Jako nám tělesný pokrm slouží k tomu, aby obnovil naše ztracené síly, tak Eucharistie posiluje lásku (srov. *Katechismus katolické církve*, čl. 1394). Je to pokrm, který živí lásku, a od toho se pak odvíjejí její další účinky.

Zahazuje všední hříchy

V *Katechismu katolické církve* můžeme číst pro někoho snad až překvapivou věc: „Eucharistie posiluje lásku, která má v každodenním životě sklon slábnout,“ a „takto oživovaná láska zahazuje všední hříchy,“ (srov. KKC 1394) a Eucharistie „je jako protilék, jímž jsme zbavováni každodenních vin,“ (srov. KKC 1436). Je to možná překvapivý, ale logický důsledek toho, že

Kristovo tělo, které přijímáme ve svatém přijímání, se „vydalo za nás“ a krev, kterou pijeme, „byla prolita za mnohé na odpuštění hříchů“. Proto nás Eucharistie nemůže spojit s Kristem, aniž by nás zároveň neočistila od spáchaných hříchů (srov. KKC 1393).

Důležité je však zdůraznit, že takto jsme očišťováni od všedních hříchů – pokud se někdo dopustil těžkého hříchu, musí před přijetím Eucharistie přijmout odpuštění ve svátosti smíření! I když se nám skrze Eucharistii odpouští všední hříchy, platí samozřejmě církevní příkázání, které ukládá „vzpovídat se ze svých hříchů aspoň jednou za rok“. A stejně tak platí doporučení přistupovat častěji a pravidelně ke svátosti smíření – pak nám totiž může sloužit i jako velmi účinný prostředek k duchovnímu růstu.

Chrání před těžkým hříchem

Eucharistie se však dotýká i těžkých hříchů. Ty se sice skrze ni neodpouští, ale Eucharistie před nimi chrání. Opět to sou-

Foto: Flickr © Mazur /www.thepapalvisit.org.uk (CC BY-NC 2.0)

Modlitba sv. Ignáce z Loyoly (vhodná po svatém přijímání)

Duše Kristova, posvět mě.
Tělo Kristovo, zachraň mě.
Krevi Kristova, opoj mě.
Vodo z boku Kristova, obmyj mě.
Utrpení Kristovo, posilni mě.
Dobrý Ježíši, vyslyš mě.
Ve svých ranách ukryj mě.

Nedopuť, abych se odloučil
od Tebe.
Před zlým nepřítelem ochraň mě.
V hodině mé smrti zavolej mě.
A dej, ať přijdu k Tobě,
abych Tě s Tvými svatými
chválil na věky. Amen.

Tělesný pokrm obnovuje naše ztracené síly...

visí s láskou, kterou v nás Eucharistie posiluje. V katechismu čteme, že Eucharistie do budoucna uchovává před smrtelnými hříchy. Čím víc máme účast na Kristově životě a čím víc roste naše přátelství s ním, tím nesnadněji se od Krista oddělíme smrtelným hříchem (srov. KKC 1395).

„Širokospektrální účinek“

Tím ale účinky a plody Eucharistie zcela nekončí:

Eucharistie utváří Církev. Když totiž spojuje s Kristem, spojuje nás přes něj i navzájem (srov. KKC 1396).

Eucharistie nás také zavazuje ve vztahu k chudým. V Eucharistii bychom chtěli Krista přijímat, a v chudých bychom ho přijmout nechtěli? (srov. KKC 1397)

Eucharistie je také „zárukou budoucí slávy“. Nemáme bezpečnější záruku a zřejmější znamení této veliké naděje... (srov. KKC 1402–5) Pán Ježíš jasně řekl: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,54)

V Eucharistii lámeme „tentýž chléb, který je lékem nesmrtelnosti, lékem, abychom nezemřeli, ale žili věčně v Ježíši Kristu“.

sv. Ignác z Antiochie († 107 po Kristu)

... Eucharistie posiluje lásku.

Dobře se připrav!

Eucharistie je tak jako ostatní svátosti účinná *ex opere operato* (prostým udělením). Protože v ní působí sám Kristus, je její účinek nezávislý na osobní svátosti toho, kdo ji uděluje (daného konkrétního kněze). Ale plody svátosti závisí také na dispozici – připravenosti toho, kdo je přijímá. Stojí za to, připravit se na přijetí Eucharistie pokaždé tak dobře, jak jen dokážeš...

Připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké je ovoce svatého přijímání?

Svatým přijímáním vzrůstá naše spojení s Kristem a jeho církví, uchovává a oživuje se milost přijatá při křtu a biřmování a roste naše láska k bližnímu. Takto posilovaná láska zahazuje všední hříchy a chrání nás do budoucna před smrtelnými hříchy.

Proč je eucharistie „zárukou budoucí slávy“?

Eucharistie nás naplňuje veškerým nebeským požehnáním a milostí, posiluje nás na cestě tímto životem a vzbuzuje naši touhu po věčném životě, neboť nás již nyní spojuje s Kristem, který vstoupil na nebesa a sedí po pravici Otce, s nebeskou církví, s nejbhlahoslavenější Pannou a všemi svatými.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Apoštol muslimů

Velká Británie

Foto: Flickr, tj.blackwell (CC BY-NC 2.0)

Pán Ježíš po svém zmrtvýchvstání řekl: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal.“ (Mt 28,18nn) Jeho slovo i poselství Evangelia bude stále platit, a to pro všechny národy. Ve světě jsou ale oblasti, kde se Kristovo učení nemůže dosud svobodně šířit. K těmto místům patří především muslimské země.

Nerovné podmínky

Zatímco v Evropě je zaručena svoboda náboženského vyznání, kterou i muslimové bohatě využívají a v případě jakéhokoliv podezření na její omezování se tvrdě ohrazují, ve většině muslimských zemí je hlásání křesťanství i jeho přijetí velmi nebezpečné. Je zarážející, že tuto nerovnováhu většina vrcholných politických představitelů Evropské unie i jednotlivých evropských států přechází mlčením.

Odstoupení od islámu spojené s přijetím křesťanství bývá v řadě muslimských zemí trestáno smrtí. Dochází k tomu buď na podkladě zákonů dané země, nebo alespoň na základě islámského zvykového práva šaríji, opírajícího se o Korán, který každý muslim musí zachovávat. Většina

těchto zemí vyměřuje také krutý trest těm, kteří jsou natolik odvážní, že hlásají křesťanskou víru muslimům.

Jeden z odvážných

Nicméně i přes tato omezení přitahuje Kristovo učení stále více přívrženců islámu. Velký počet muslimů, kteří hledají cestu, pravdu a život, riskuje svoji společenskou pozici, finanční jistotu, zdraví, a dokonce své životy, když se obrací na křesťanství.

Mezi těmi, kteří zažili milost obrácení, je Rachid al-Maghribi (čti Rašíd – pozn. red.). Narodil se v roce 1971 v Maroku. Jeho otec, děd a strýc jsou imámové, islámstí duchovní, a mladý Rachid tedy přišel do styku s Koránem už v mládí. Znal z něho nazpaměť mnoho pasáží, a také mnoho muslimských modliteb. Kdyby neslyšel o Kristu z rozhlasového vysílání, není pochyby o tom, že by nadále zastával nějakou duchovní funkci v jedné z mešit v Casablance (arabsky: ad-Dár al-Bajdá), kde žila jeho rodina. Rachidovi bylo tenkrát šestnáct. V jeho mladé mysli se rozvinul živý zájem o osobu Místra z Nazareta. Zájem se brzy stal okouzlením. Snažil se najít informace o křesťanství a srovnával Bibli s Koránem. Po čtyřech letech vnitřního boje byl úplně přemožen radostnou zprávou – Evangeliiem. Byl to mezník v jeho životě. Jak později řekl: „Ježíš se dotkl mého srdce a úplně mě změnil.“ Rachid konvertoval v roce 1990, ještě mu nebylo ani dvacet let. Patnáct roků to tajil, tak jako většina marockých muslimů, kteří odmítnou islám a přejdou ke křesťanství. Strávil tento čas překládáním textů Bible do svého rodného nářečí a jejich šířením. V roce 2005, v obavách o svůj život, opustil Maroko a požádal o azyl ve Spojených státech.

Bývalý muslim hovoří k muslimům

V USA zahájil aktivnější evangelizační kampaň, zaměřenou na své bývalé souvěrce. Nyní má dva televizní pořady, ve kterých vystupuje: *Kashf al-Kina* (Odstranit masku) a *Su'al Jari* (Odvážné otázky). Obě relace vysílá satelitní televizní stanice *al-Hayat* (al-Haját – Život). Představuje v nich různé problémy týkající se islámského učení a křesťanství.

Programy jsou připravované s uctivostí k islámu, ale také s naprostou otevřeností a upřímností. Přitahují miliony muslimů, kteří je sledují ve své mateřštině na satelitních televizních přijímačích. Odhalují pravdu o křesťanství i islámu. To, co v nich posluchači slyší, se velice liší od toho, co říkají jejich muslimští duchovní.

Nejasná, ale vysoká čísla

Evangelizační práce Rachida al-Maghribiho a dalších misionářů (podobné misijní činnosti se věnuje například i Zakaria Botros) je velice účinná. Hovoří se o milionech muslimů v Africe a na Blízkém východě, kteří se v posledních letech rozhodli pro křesťanství. Jejich přesný počet ovšem uniká statistikám, a to kvůli krutému postihu, který odpadlíky od islámu zpravidla čeká. Už v roce 2003 si muslimští duchovní stěžovali na známé arabské televizní stanici *al-Džazíra* na vysoký počet těch, kteří v Africe každým rokem opouštějí islám.

Opravdu zcela dokonalá, neomylná kniha?

Rozhodujícím faktorem v Rachidově konverzi bylo porovnání Koránu a Bible. Jako syn imáma a perspektivní kandidát na muslimského duchovního znal posvátnou knihu islámu dokonale. Opakovaně slyšel zdůrazňovat, že učení obsažené v Koránu má být nevytvořené a věčné. Aby popsali zvláštní charakter Koránu a všeho, co je v něm obsaženo, muslimové užívají pojmu *i'jaz* – dokonalost, zázrak, neomylnost v každém ohledu. To je pro muslimy zcela základní charakteristika této knihy. (Pozn. redakce: Tím se přístup muslimů ke Koránu a katolických křesťanů k Bibli velmi liší. Katolíci považují Písmo svaté za inspirované Bohem a věří, že učí bez omylu těm pravdám, které jsou nutné k naší spáse. Ale na rozdíl od muslimů připouštějí také spoluúčast nedokonalého lidského prvku při vzniku biblických textů. Viz článek o inspiraci Bible na str. 20–24 v tomto čísle.)

Když začal Rachid velmi podrobně studovat Korán, objevil v jeho textech množství historických a dalších omylů. Něco takového však islám nepřipouští a tvrdí, že Korán byl do posledního písmene v naprosté dokonalosti dán Bohem Mohamedovi, a i ten nejmenší omyl je v něm proto podle muslimů vyloučen.

V roce 2009 zveřejnil Rachid své úvahy v knize s názvem *I'jaz al-Qur'an* (Neomylnost Koránu). Dílo představuje syntézu závěrečných kroků jeho konverze. Uka-

Foto: Flickr, looking4poetry (CC BY-NC-ND 2.0)

Zatímco v Evropě je zaručena svoboda náboženského vyznání a i muslimové ji bohatě využívají, ve většině muslimských zemí je hlásaní křesťanství i jeho přijetí velmi nebezpečné.

Francie

Foto: Flickr, dirk huijssoon (CC BY-NC-ND 2.0)

zuje, jak ho rozbor různých částí této knihy přesvědčil, že mnoho zpráv v Koránu je zjevně založeno na biblických textech, a dokonce na starodávných křesťanských legendách, ačkoliv byly často přetvořeny a upravovány podle aktuálních politických a náboženských potřeb islámu. Našel

také v Koránu místa, která jasně odhalila autorovu neznalost historických a geografických skutečností. To vše pro něj představovalo zpochybnění učení islámu, že co Mohamed přijal, je dokonalejší a spolehlivější než všechny ostatní existující zdroje informací. Podle muslimské teologie ▷

Rachid al-Maghribi při vysílání svého pořadu

Foto: Islam Explained

však má být pravdivost každého detailu obsaženého v Koránu hlavním důkazem, který dosvědčuje autenticitu prorokova poselství.

Seznamuje muslimy s Koránem

Přesvědčen o nezdůvodnitelnosti tvrzení Koránu, že je zjeveným slovem Božím, a vědom si toho, že velká většina arabských muslimů nezná pravý význam obsahu této knihy, a to z prostého důvodu, že jim nero-

zumí (klasická arabština Koránu je značně odlišná od současných arabských dialektů), přeložil Rachid velké části Koránu do marockého dialektu a dal je na internet. Není třeba říkat, že to vyvolalo bouři protestů ze strany muslimských duchovních a jeho aktivity vzbudily v islámském světě rozhodný odpor. Kromě svědectví o obrácení dostává během svých televizních vystoupení i četné urážky a hrozby. Nedokáže ho však odradit od toho, aby dál

zcela otevřeně promlouval ke svým dřívějším druhům ve víře.

Nikdy netvrdí, že muslimové jsou špatní lidé. Říká, že problém není v lidech, ale v ideologii islámu. Muslimové, řečeno jeho slovy, jsou „obětí“ islámu a potřebují někoho, kdo je pomůže zbavit se nevědomosti, nevolnictví a strachu. Nejde mu však o to, aby je znejistil v jejich víře. Přináší jim Ježíše Krista.

Proti neznalosti a předsudkům

Rachid svým bývalým bratřím ve víře ukazuje, že v mnoha případech jsou znalosti muslimů o křesťanství žalostné a zcela nedostatečné. Jedním z nejvíce rozšířených omylů mezi vyznavači islámu je ten, že křesťanská Trojice (Nejsvětější Trojice) sestává z Boha Otce, Krista a Marie (nebo dokonce archanděla Gabriela). Také to, co vědí o Ježíši Kristu, je většinou naprosto zavádějící. Ještě zmatenější je však představa průměrných muslimů o životě křesťanů v západních zemích. Evropu a Ameriku považují za křesťanské a představu o životě křesťanů si pak dělají podle hollywoodských filmů a na základě toho křesťany obviňují, že vedou mravně zvrácený život... Považují totiž všechny obyvatele Evropy a Ameriky za křesťany, protože to, že by někdo mohl být bez víry, je pro ně nemyslitelné.

Egypt

Foto: Picasa, Ali Mustafa (CC BY-NC-ND 3.0)

Rachidovy pořady jsou připravované s uctivostí k islámu, ale také s naprostou otevřeností a upřímností.

Co můžeme dělat

A co to vše znamená pro nás?

- Především pamatujme v modlitbách na své křesťanské bratry a sestry, kteří žijí v muslimských zemích. Patří k mnoha církvím, ale všichni jsou s námi spojeni ve víře v jednoho Pána Ježíše Krista, pravého Boha a pravého člověka. Jejich přítomnost v často nepřátelském prostředí je sama o sobě způsobem evangelizace.
- Modleme se také i za ty, kteří plní jako misionáři obtížný úkol hlásání Krista přívržencům islámu.
- Pokud patříme k těm, kteří nečtou Bibli (a snad ji ani nemají doma), měli bychom to vnímat jako tvrdou výtku. Na světě existují oblasti (jako Saudská Arábie), kde vlastnictví Písma svatého může přivést osobu do vězení. A přesto i tam ji lidé čtou! A co my, kteří to máme tak snadné...?
- Zahrňte do svých modliteb i ty, kteří v muslimských zemích přijali křesťanství a nebo se na křest připravují. Přes hrozbu ztráty svých životů vyznávají

Spojené státy americké

Foto: Flickr, TalkMediaNews (CC BY-NC-SA 2.0)

Maroko

Foto: Flickr, Pixelmaniac, (CC BY-NC-ND 2.0)

Přitahují miliony muslimů, kteří je poslouchají ve své mateřštině na satelitních televizních přijímačích.

Krista jako svého Spasitele. Mnozí z nich musejí skrývat svoji víru, tak jako starověcí křesťané v římských katakombách.

- Usilujme, pokud je to možné, abychom prostřednictvím charitativních akcí přinášeli pomoc křesťanům na Blízkém východě a v Africe – oni často trpí nejen pro svou víru, ale

i v důsledku válek, pronásledování a chudoby.

- Je také důležité při různých příležitostech – zvláště při besedách s poslanci, europoslanci a dalšími, které si volíme, aby nás zastupovali – opakovaně poukazovat na nerovnováhu svobod, které naše společnost poskytuje muslimům, a na velkou nesvobodu při hlásání křesťanství v těchto zemích. Tak jako je již delší dobu patrný tlak veřejnosti na dodržování lidských práv například v Číně a Tibetu, je třeba „tlačit“ i v této oblasti. Je to běh na dlouhou trať, ale je třeba začít!

Jde o mě i o tebe

Je potřebné, aby evangelizaci muslimských zemí doprovázelo také naše vlastní prohlubování vztahu s Kristem a s Církví. Totéž se týká účasti na mši svaté, přistupování ke svátostem a uskutečňování křesťanského života. Vlažnost víry mnoha křesťanů, nedostatečné vědomí ceny pokladu, který vlastní, a co je ještě horší, jejich otevřené výhrady ke Kristovu učení – to vše nepochybně oddaluje okamžik setkání muslimů s Církví!

Siman Sarjis (redakčně upraveno) ■

Písma vdechnutá Bohem

K sepsání posvátných knih Písma svatého – Bible si Bůh vybral lidi a použil jich s jejich schopnostmi a silami. Působil v nich a skrze ně, aby jako praví autoři zapsali to, co on chtěl. Abychom jim správně porozuměli, je potřeba brát v úvahu poměry v jejich době, jejich kulturu, způsob chápání a vyjadřování, který byl tehdy obvyklý.

Foto: Wikimedia Commons, Walters Art Museum (CCO 1.0)

Všemohoucí Bůh respektuje člověka

Když Bůh používá člověka jako „nástroje“, pak je to něco docela jiného, než když člověk udělá svým „nástrojem“ jiného člověka. Kdo udělá jiného svým nástrojem, poníží ho a zbavuje ho jeho svobody. Když Bůh používá člověka jako nástroje,

povyšuje ho. Koho bere do služby Bůh, ten může právě v jeho službě rozvíjet všechny své schopnosti a také svou svobodu. Bůh toto vše člověku ponechává a skrze to, co je lidem vlastní (včetně lidské slabosti a nedokonalosti), vytváří své „mistrovské dílo“, které však nepřestává být současně i dílem plně lidským. To je

něco, co dokáže jen Bůh. A takto jednal Bůh i v případě vzniku Bible.

Inspirace – označení pro „spoluautorství“ Boha a člověka

Ve druhém listě Timoteovi (srov. 2 Tim 3,16) se píše o „svatých Písmech

Foto: Flickr, cenx (CC BY-NC-SA 2.0)

V Písmu svatém se nám předkládají božské věci tím způsobem, kterého obvykle používají lidé.

(sv. Tomáš Akvinský, 13. století)

vdechnutých Bohem“. Zde má původ označení *inspirace* (česky: vdechnutí) pro Boží působení při sepsání Písma svatého (Bible) lidskými autory. Používá se zde obrazné vyjádření: Bůh jakoby „dýchne“ na spisovatele biblických knih, ti tedy vdechnou do sebe Božího ducha a pak jsou jím zevnitř puzeni, aby mluvili a psali. Používají při tom svobodně svých schopností – a můžeme říci i svých „neschopností“, tj. nedokonalostí. Když jsem se učil starou řečtinu, začínal jsem s četbou od textů apoštola Jana – řečtinu příliš dobře neznal, a používá proto většinou jen ta nejzákladnější slovíčka. Byl mi tím velmi sympatický... Naopak čist evangelium sepsané vzdělaným řeckým lékařem Lukášem, to už byl tvrdší oříšek...

Paradox svobody člověka (a toho, jak člověk používá všech svých schopností, znalostí, a třeba i neznalostí) a Božího působení vyjadřuje II. vatikánský koncil: „K sepsání posvátných knih si však Bůh vybral lidi a použil jich s jejich schop-

nostmi a silami, působil v nich a skrze ně, aby jako praví autoři zapsali všechno to a pouze to, co on chtěl...“ (z článku 11 věroučné konstituce *Dei verbum – Slovo Boží*). K tomu ještě dodává, že „... knihy Písma svatého učí spolehlivě, věrně a bez omylu pravdu, kterou chtěl mít Bůh zaznamenanou v Písmě svatém pro naši spásu.“ (viz tamtéž) Zde také nacházíme jasnou odpověď na otázku, zda mohli jednotliví lidské autoři vnést do textu své dobou podmíněné neznalosti a omyly v oblastech astronomie, kosmologie, biologie, historie... Poznatky z těchto oborů jistě netvoří „pravdu, kterou chtěl mít Bůh zaznamenanou pro naši spásu“. Bible není učebnice astronomie, fyziky nebo biologie.

Podobnost s vtělením

Když se pravý Bůh stal v Ježíši Kristu pravým člověkem, vzal na sebe i naši lidskou slabost a nedokonalost (únavu, bolest, smrtelnost...). Vtělené Boží Slovo – Ježíš

Kristus – je tedy obojí: pravý Bůh i pravý člověk.

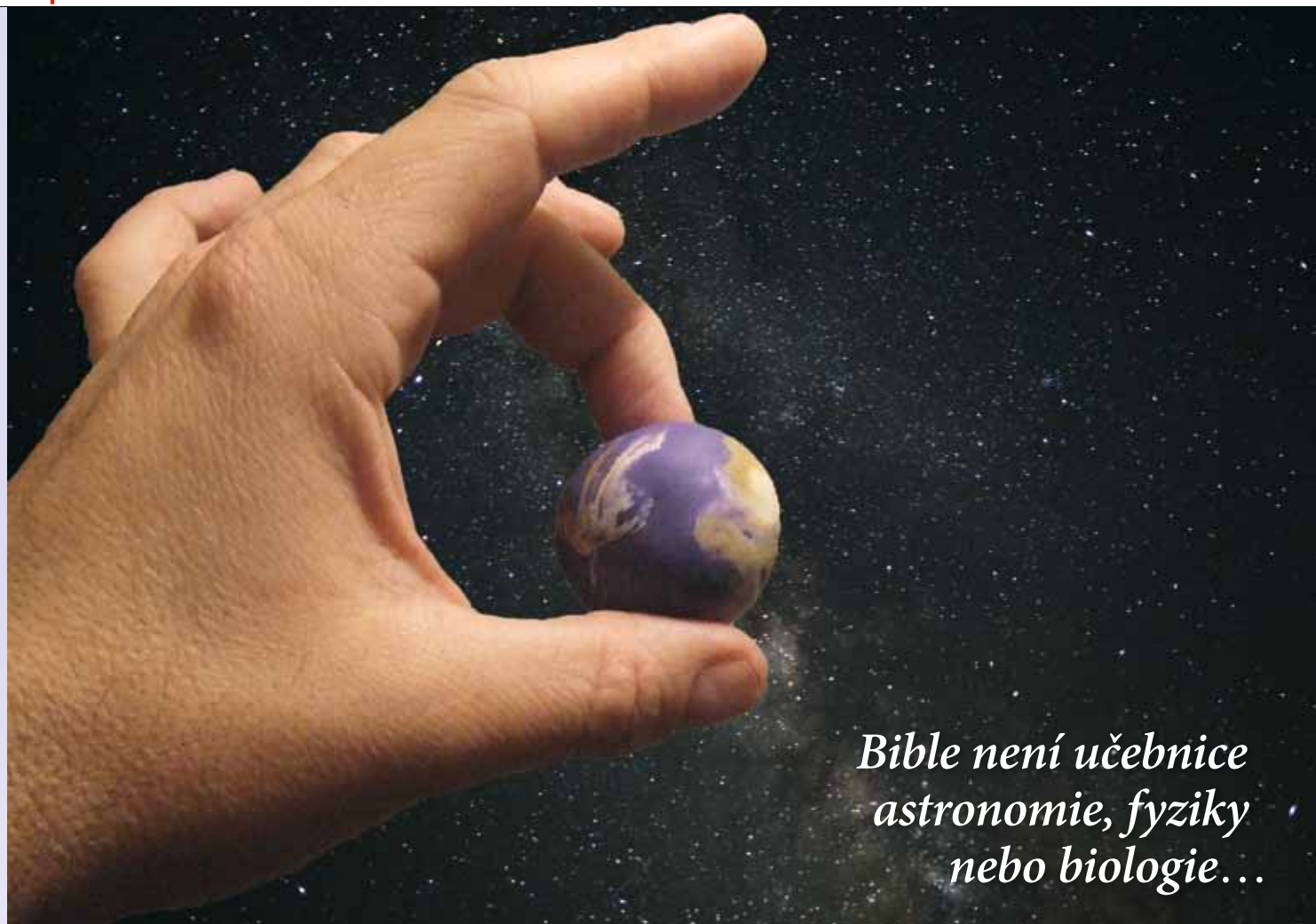
Něco podobného se děje i s psaným Božím Slovem – Písmem svatým: je plně Boží, učící neomylně pravdě, kterou pro naši spásu chtěl Bůh zjevit, ale stává se také plně lidským. Skutečnost, že je Bible rovněž pravé a plně lidské slovo, jde tak daleko, že:

Bůh může použít známé i neznámé

Nic nenutí všemohoucího Boha, aby dal napsat knihy Bible jen slavnými osobnostmi. Pozdější židovská a křesťanská tradice ráda odvozovala knihy s neznámými autory od významných mužů; např. Pentateuch od Mojžíše. Když moderní bádání z oprávněných důvodů pochybuje v řadě případů o správnosti těchto lidských tradic, nedotýká se to nijak Boží cti. (Pozn. redakce: Tím ale nechceme hájit „badatelské“ směry, které se snaží programově ▷

Foto: P. Krzysztof Dedek

Bible není učebnice astronomie, fyziky nebo biologie...

Foto: Flickr, ian boyd (CC BY-NC 2.0)

zpochybňovat vše, co je skrze tyto starobylé tradice předáváno. Je zajímavé, že zejména nejnovější badání často ukazují, jak jsou mnohé staré křesťanské tradice až překvapivě spolehlivé. Daleko spolehlivější, než se dosud předpokládalo!

V některých případech se dokonce dávala přednost tomu, aby kniha vyšla pod nějakým slavným jménem. Autoři své knihy připisovali významným osobám minulosti, a tím dávali najevo, že navazují na jejich duchovní odkaz a na jimi položený základ... Vyjadřovali tak, ke které „škole“ patří. Musíme tedy předem počítat s tím, že někteří bibličtí autoři vkládali svá díla do úst slavným mužům jako Mojžíšovi, Davidovi, Šalomounovi, Pavlovi. Protože to tehdy bylo běžné (a mnozí to ani příliš nemaskovali – například závěr páté knihy Mojžíšovy líčí Mojžíšův pohřeb...), nelze tuto tak zvanou „pseudepigraphii“ označovat ani za vědomé matení, ani za lež. Avšak pak není ani nedůstojné Boha, pokud se v Písmu svatém vyskytují také knihy tohoto druhu. Jednotlivě je dnes ovšem často obtížné otázky autorství rozhodnout – například u sedmi z Pavlových listů jsou si bibliisté jisti, že je napsal přímo svatý

Pavel – u řady dalších se neshodnou... Z hlediska inspirace je to však vedlejší. Všechny jsou součástí Písma svatého a jsou stejnou měrou Božím slovem!

Inspirojící dotek Ducha Svatého je tak jemný, že ten, kdo byl Bohem inspirován, si často vůbec nemusel být vědom, že svými slovy zachycuje pravdy, které Bůh chce pro naši spásu zjevit – i když zvláště někteří proroci si toho vědomi byli. Ale například mnohé novozákonné listy vznikly vesměs jako příležitostné spisy z docela konkrétních podnětů.

Naráz, ale i postupně

Bůh také není odkázán na to, aby dal sepsat nějakou knihu jediným spisovatelem a najednou. Není v rozporu s inspirační knihou, kterou „psala staletí“, která byla stále znovu doplňována a pod vedením Ducha Svatého přepracována. Jako příklady je třeba uvést ze Starého zákona Pentateuch, tj. pět knih Mojžíšových, a některé prorocké knihy.

Jazyk Písma svatého

Bible neobsahuje žádnou zvláštní „božskou řeč“ a žádný „božský sloh“. *Každá kniha odráží řeč i sloh svého lidského spi-*

sovatele. Řeč závisí především na době vzniku. Tak v Bibli následují po sobě tři řeči: hebrejščina, aramejščina a řečtina. V hebrejštině Starého zákona se odráží několik období jazyka a pravopisu i různé dialekty (starozákonné biblické knihy vznikaly v rozmezí přibližně jednoho tisíciletí). Čteme-li Bibli v překladu, nejsou tyto rozdíly příliš nápadné. Teprve četba Bible v původním znění ukazuje naplno tyto rozdíly.

Jádro výpovědi

Normální lidské řeči je také vlastní, že všechno, co vypovídá, netvrdí se stejným důrazem. Něco určitého je jádro – to, o co ve výpovědi jde –, a ostatní jenom „spoluvypovídá“, aby bylo možno to jádro smyslu srozumitelně říci. Například slovy „když slunce zapadlo“ vyjadřují čas, kdy se událost odehrála – to je jádro výpovědi. Bez nějakého zvláštního záměru v sobě tato slova obsahují i představu Slunce obíhajícího kolem Země – v tomto případě si to možná ani neuvědomujeme...

Tak nelze dobře říci, že Bůh stvořil svět, aniž do výpovědi vnášíme také zcela určitou představu o světě a jeho stavbě. Pokud se však obraz světa následkem vědeckého

pokroku změni, jsme připraveni tuto část výpovědi revidovat, aniž přitom musíme nebo chceme odvolat jádro výpovědi – stvoření světa Bohem.

Biblická řeč je navíc v řadě případů řeč umělecká. A v tom případě vyjadřuje pravdu jinak, než jak to dělá např. literatura faktu. Na jiných místech naopak může promlouvat způsobem, který se ale spon částečně dnešní literatuře faktu blíží; např. když vyjmenovává svědky Ježíšova zmrtvýchvstání.

Bůh promlouvá skrze „děti své doby“ a jejich představy

Jakožto lidské knihy odrážejí knihy Bible vědění a obraz světa lidí, kteří je psali. Bůh nevytrhl biblické spisovatele z jejich doby. Nepostavil je na nadčasové (a tím už nikoli lidské, nesrozumitelné) stanovisko. Právě zde můžeme obzvlášť silně zažít lidský, a tím historicky podmíněný ráz Božího slova. Avšak historicky podmíněný je pouze způsob, jak se Bůh skrze lidi vyjadřuje, rozhodně ne pravdy, které tímto způsobem vyjadřuje! S Božím poselstvím se v Písmu svatém setkáváme skrze slova a vyjadřování lidí, v jejichž světě slunce bez nejmenších pochyb denně probíhá nebeskou klenbou, kteří ještě nikdy nic neslyšeli o starší době kamenné, kteří neznali pojem přírodního zákona a jejichž politické útvary byly tak malé a zbraně tak nevinné, že pod slovem válka si představí něco dost odlišného od toho, co se vybaví nám, lidem 21. století.

Také my, čtenáři Bible, jsme historicky podmíněni a žijeme z docela určitého chápání světa a dějin, jehož relativnost si uvědomujeme právě tak málo jako bibličtí autoři relativnost chápání svého. Kdyby Bůh zvolil pro své zjevení naši dobu, pak by se řeč a způsob vyjadřování dnes vznikajícího Písma svatého jevily pozdějším generacím právě tak časově podmíněné!

Literatura má různé druhy – Bible také

Písmo svaté je obsáhlá knihovna – nebo spíš dvě knihovny: Starý a Nový zákon – obsahující *nejrůznější spisy*, které mají velmi rozdílný ráz. Nalezneme v ní dějepisná líčení (tzv. „dějepisné knihy“ ve Starém zákoně; v Novém zákoně evangelia a Skutky apoštolů), zpěvník a modlitební knihu (Žalmy a také Nářky proroka Jeremiáše), kázání, dopisy (především apoštola Pavla), sbírku milostných písní (Píseň písní), povídky (Judith, Tobiáš a Ester), snad dokonce i celou knihu, která je

... učí neomylně pravdě, kterou chtěl Bůh zjevit pro naši spásu.

Foto: Flickr, Elvert Barnes (CC BY 2.0)

vlastně jedním velkým podobenstvím (Jonáš), filosofické dialogy (Job a Kazatel), filosofické sbírky aforismů a filosofické pojednání (části Přísloví a Moudrost), knihy mravoučné (části Přísloví a kniha Ježíše Siracha), sbírky zákonů (velké části Pentateuchu), vizionářské drama o budoucnosti (Zjevení sv. Jana). I když tato označení nejsou zcela výstižná, náš modernizující výčet snad pomůže ukázat rozmanitost biblických spisů.

Dialog s lidmi

Bible přesto tvoří pravou jednotu – avšak i tato jednotu má opět typicky lidskou podobu. Tak *můžeme považovat všechny knihy Písma svatého za svědky jediného velkého rozhovoru, který trval staletí*. Přitom je to skutečně jako při rozhovoru. Jeden účastník by chtěl ještě dodat nějaké nové skutečnosti k věcem vysloveným dříve. Druhý nechce jen doplnit, nýbrž odporovat. Třetí chce jen zdůraznit, co

již bylo předtím řečeno, ale všechno formuluje kvůli jasnosti ještě jednou vlastními slovy a přitom, aniž to sám pozoruje, uplatňuje zcela nový pohled. Čtvrtý se snaží vytvořit syntézu – shrnout a spojit jednotlivé výpovědi. Často dáváme jen otázku nebo vyslovujeme provokující tvrzení a čekáme, jak se osvědčí v průběhu rozhovoru. Právě toto je třeba uvážit, když se domníváme, že zjišťujeme rozpory mezi různými částmi Bible. Boží slovo se stalo tak velice lidským slovem, že se nebálo být rozděleno na různé dílčí výroky vzájemně se doplňujících účastníků rozhovoru. Uvedme několik příkladů:

- Později sepsaná kniha Ježíš Sirachovec (Sirach 40,11) výslovně odporuje pochybnosti o dalším životě po smrti, projevené v Kazatel 3,20.
- Kniha moudrosti vypravuje ještě jednou celé známé dějiny spásy, podřizuje je však nyní nové vůdčí myšlence, vedení Izraele „Moudrostí“.

Foto: Flickr, candido33 (CC BY-NC-SA 2.0)

Bůh nevytrhl biblické spisovatele z jejich doby. Nepostavil je na nadčasové (a tím už nikoli lidské, nesrozumitelné) stanovisko.

- Janovo evangelium, napsané dlouho po ostatních evangeliích, vypravuje Ježíšův život ještě jednou. Přitom vynechává mnoho známého z prvních evangelií, zato přináší některé věci, které v dřívějších evangeliích nebyly zapsány, včleňuje přesnější chronologii (kdybychom měli jen Markovo, Matoušovo a Lukášovo evangelium, nemohli

bychom tušit, že Ježíšovo veřejné působení pokrývalo tři roky) a formuluje nově Ježíšova slova takovým způsobem, že se v nich nyní zároveň projevuje ovoce dlouhé teologické meditace (vedené Duchem Svatým) o tajemství Ježíšovy osoby a jeho díla.

- Kniha Job otevírá palčivé otázky: Proč trpí nevinný spravedlivý člověk? Jaký to

má smysl? A trvá další staletí, než na ni dokáže Nový zákon s ohledem na utrpení samotného Ježíše Krista dát odpověď (viz následující článek).

Poslední krok – vznik kánonu – ustálené sbírky

Spisovatelé knih dnes obvykle přenechávají část svých autorských funkcí „nakladatelům“. Příklady takových nakladatelských zásahů jsou dnes: zpracování textu, grafická úprava a ilustrace (určité významy tu mohou být posunuty do popředí), uveřejnění v časopise nebo v určité řadě publikací, jejímž zaměřením a čtenářstvem může dílo dostat také nový obsahový důraz, překlad do jiných řečí... Tyto postupy jsou sice ve srovnání s napsáním rukopisu druhotné, nedá se však přehlédnout, že i ony přispívají k vyznění smyslu literárního díla a tím, přesně vzato, jsou autorskou činností.

Církevní autoritou uskutečněné a Duchem Svatým vedené sestavení biblických knih v jednu sbírku, kterou nazýváme Písmo svaté, tvoří proto poslední prvek společného autorství Boha a člověka při napsání Bible. (Pozn. redakce: Písmo svaté je knihou Církve – nejdříve tu byla Církev založená Ježíšem Kristem na apoštolech a jejich nástupcích, pak teprve uvnitř Církve byly sepsány knihy Nového zákona, Církev vedená Duchem Svatým je svou autoritou uznala společně s knihami Starého zákona za inspirované Boží slovo a jí také přísluší výklad těchto „knih Církve“. Známy je výrok svatého Augustina: „Nevěřil bych evangelium, kdyby mě k tomu nepohnula autorita katolické církve.“ – *Contra epistolam Manichaei* 5,6) Tento čin ještě jednou ovlivnil smysl jednotlivých knih a jednotlivých míst v těchto knihách – sestavení biblických knih v pevně danou sbírku knih (v tzv. kánon) opravdu v mnohých případech znovu určilo jejich smysl. Když nějaká starozákonní nebo církevní autorita spojila knihy dříve oddělené v jednu sbírku svatých knih, jichž se nyní má používat při bohoslužbě, pak to činí v přesvědčení, že tyto rozdílné knihy si nakonec neodporují a že výpovědi jedné knihy, které samy o sobě by se snad mohly chápat různě, je od nynějška nutno chápat tak, jak se jeví ve světle všech ostatních míst celé sbírky svatých knih.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Křesťanská víra není „náboženství knihy“. Křesťanství je náboženstvím Božího „Slova“, slova, které není slovem psaným a němým, nýbrž Slovem vtěleným a živým.

(Pozn. redakce: vtěleným Božím Slovem je Ježíš Kristus; jak říká Janovo evangelium: „A Slovo se stalo tělem, a přebývalo mezi námi...“ – viz Jan 1,14).

Abyste slova nezůstala mrtvou literou, je nezbytné, aby Kristus, věčné Slovo živého Boha, nám skrze Ducha Svatého „otevřel mysl, abychom rozuměli Písmu“ (jak to udělal apoštolům – viz Lk 24,45).

Protože však Bůh mluví v Písmu svatém prostřednictvím lidí lidským způsobem, musí vykladač Písma svatého, chce-li pochopit, co nám Bůh chtěl sdělit, pozorně zkoumat, co měli svatopisci skutečně v úmyslu a co chtěl jejich slovy zjevit Bůh.

Abychom pochopili záměr svatopisců, je nutno brát v úvahu poměry v jejich době i jejich kulturu, „literární druhy“ tehdy užívané, způsob chápání a vyprávění obvyklý v jejich době. Jinak totiž podávají a vyjadřují pravdu texty v různém smyslu historické, jinak texty prorocké nebo básnické, ještě jinak další druhy slovního projevu.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Podle Norbert Lohfink:
Jak porozumět Písmu svatému
(Křesťanská akademie, Řím 1979)
připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

Boží odpověď na otázku o utrpení spravedlivého

Foto: Flickr, Tidewater Muse (CC BY-NC-SA 2.0)

Celá pravda, kterou Bůh chtěl pro naši spásu zjevit, je zachycena v posvátných inspirovaných knihách Písma jako celku. Někdy je tam vyjádřena jakoby v rozhovoru Boha s člověkem, který probíhá po celá staletí. Tak je tomu i s odpovědí na palčivou otázku: Proč trpí spravedlivý?

Job otvírá problém a vylučuje nesprávnou odpověď

Starozákonní kniha Job otvírá otázku smyslu utrpení spravedlivého člověka. Job žil spravedlivě, a přesto ho potkala velká neštěstí... Kniha oponuje tehdy rozšířenému názoru, že když někdo trpí, musí jít vždy o trest za jeho hříchy – byť třeba tajně. Ale odpověď na otázku, jaký je

... nese užitek pro Církev i pro nás.

Žena u trosk svého domu zničeného tornádem v Joplin (Missouri, USA)

Foto: Flickr, BabyBare11 (CC BY-NC 2.0)

mysl utrpení nevinného a spravedlivého člověka, nedává. Končí závěrem, že jeho smysl zná Bůh a člověku, který se s Bohem ve svém poznání nemůže měřit, nepřísluší se s Bohem přít. Otázka zůstává vyslovena, ale nezodpovězena po celou starozákonní dobu. Až do příchodu Ježíše Krista...

Klíč k odpovědi dává Kristus

Ve starozákonní době před příchodem Ježíše Krista ani nebylo možné tuto znepokojivou otázku zodpovědět. On sám je totiž klíčem k odpovědi. On, dokonale spravedlivý a nevinný, trpí na kříži za nás hříšníky a ukazuje, že utrpení spravedlivého

vedlivého může mít výkupnou hodnotu. A to nejen jeho utrpení, ale ve spojení s ním i naše vlastní utrpení, jak k tomuto tématu, několik století po jeho nadnesení v knize Job, nakonec dodává list apoštola Pavla Kolosanům: „Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je Církev.“ (Kol 1,24)

Tím se konečně dozvídáme celou odpověď, která je zarážející: Když své utrpení a oběti spojíme s Ježíšovými, dostávají nesmírnou hodnotu – a přinášíjí obrovský užitek, větší, než si dokážeme vůbec představit. Má z nich potom prospěch celá Církev – všichni ti, kteří jsou nebo ještě v budoucnu budou napojeni na Ježíše Krista. Z pohledu věčnosti – až poznáme všechny souvislosti – užas-

neme, jakou měla všechna naše utrpení nesená jako spoluúčast na Kristově oběti hodnotu a kde všude měla zcela netušený dopad. I zde platí Kristova slova: „... nyní máte zármutek. Ale zase vás uvidím a vaše srdce se bude radovat, a vaši radost vám nikdo nevezme. V ten den se mě už nebudete na nic ptát.“ (Jan 16,22n) Pak bude do detailu jasné to, co nyní z Božího slova víme jen „rámcově“: ve spojení s Kristem dostává každá oběť a utrpení nesmírnou hodnotu. Nese užitek pro celou Církev, ale i pro nás. Užitek pro nás samotné dosvědčuje Písmo svaté slovy svatého Pavla: „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobremu...“ (Řím 8,28) Jde jen o to, aby i v našem životě byla splněna ta důležitá podmínka – opravdu jsme byli těmi, kteří milují Boha. Pak se není čeho bát.

Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je Církev.

(Kol 1,24)

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Křesťanka ve Východním Timoru

Foto: Flickr, United Nations Photo (CC BY-NC-ND 2.0)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Kristus přinesl sám sebe na kříži Bohu jako pravou a vlastní oběť. ^[De fide]

Kristus nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem. ^[De fide]

Kristus poskytl svým utrpením a smrtí zástupné dostučinění za hřích. ^[Sent. fidei prox.]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Svým utrpením a smrtí Kristus dává utrpení nový smysl: ve spojení s Kristovým utrpením se může stát prostředkem očištění a spásy pro nás samé i pro druhé.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Salesiáni Dona Boska

Foto: archív SDB

Společnost svatého Františka Saleského (Salesiáni Dona Boska, SDB) je kongregace v katolické církvi. Zakladatelem salesiánů je italský kněz Jan Bosco (1815–1888). Jeho posledním nástupcem je Don Pascual Chávez.

- Kongregace se věnuje výchově mládeže. S tímto účelem salesiáni provozují celou řadu středisek mládeže a podobných aktivit.
- Salesiáni prožívají svůj život buď jako kněží, nebo koadjutoři.
- Salesiáni pracují ve většině zemí světa.

Kromě salesiánů vznikla celá řada podobných společenství, která se inspirovala ideály Dona Boska. Stejně jako salesiáni pracují po celém světě. Jsou to zejména Dcery Panny Marie Pomocnice křesťanů (FMA), Salesiáni Spolupracovníci (ASC), Sdružení bývalých žáků Dona Boska, Volontarie Dona Boska (VDB) a mnoho jiných. Uvedená společenství jsou spolu volně spojena a tvoří salesiánskou rodinu. Další podrobnosti najdete na www.sdb.cz.

Přednoviciát je ve Zlíně:
www.zlin.sdb.cz, e-mail: saleklub@quick.cz

Společný noviciát je na Slovensku v Popradě, e-mail: poprad@sdb.sk

Bohu díky za vás, soudruhu!

Na základní škole jsem moc nevynikal. Byl jsem v osmé třídě a začal finiš – příprava na přijímací zkoušky na střední školy (bylo to ještě před „sametovou revolucí“, kdy bylo po nějakou dobu možné ukončit základku už v osmé třídě). Učitelé i rodiče zdůrazňovali, že se rozhoduje o naší budoucnosti. U mě bezvysledně, školu a přijímačky jsem měl dost „na háku“... Jediné, čeho rodiče docílili, bylo, že jsem jednou za týden chodil před vyučováním na přípravku na přijímačky. Byla to hrozná otrava, ale co jsem měl dělat, když mě maminka vždy v úterý probudila o hodinu dřív a vypakovala do školy.

Jednou se naše učitelka opozdila. Vůbec mi nevadilo, že bude tentokrát příprava kratší. Hráli jsme na chodbě fotbal s přezůvkou – byla úžasná atmosféra. Jen jsme doufali, že to ještě chvíli vydrží. Pak šel kolem „soudruh“ ředitel. Zrovna jsem bránil branku, ale přesto jsem ho pozdravil – přece jen v tomhle jsem byl od rodičů docela dobře vycvičený. Přešel kolem, pak se zastavil, a z celé skupinky

Foto: Flickr, dave_apple (CC BY-NC 2.0)

asi dvaceti spolužáků, z nichž na rozdíl ode mne většina opravdu nepozdravila, si vybral mě. Spustil: „Zahradníčku, ty darebáku, tys mě nepozdravil!“ Marně jsem mu vysvětloval, že mě asi neslyšel... „Takové nevychovanec tady nebudeme připravovat na přijímací zkoušky. Běž před školu a přijď až s těmi, co na přípravný kurz nechodí!“

Stál jsem v šeru před školou se slzami v očích a s bolestí v srdci nad tou nespravedlností. Vzpomněl jsem si, jak si soudruh ředitel na začátku každého ročníku zval rodiče do školy a upozorňoval je, že pokud mě a mé sourozence neodhlásí z náboženství, musí počítat, že se nedostaneme na žádnou školu... „Chce, aby došlo na jeho slova, a dělá všechno pro to,“ napadlo mě. „Tu radost mu neudělám. Nepotřebuji nějaké blbě přípravné kurzy...! Každý den si projdu něco z té hory knih, co mám doma (rodiče mi nakoupili všechny dostupné cvičebnice pro přípravu na přijímačky – zatím na ně ale sedal jen prach...) a zmáknou ty přijímačky sám i bez přípravky!“

Chtěl ublížit a dosáhl pravého opaku.

Večer rodiče nevěřili svým očím. Seděl jsem nad cvičebnicemi! A tento jev se v následujících měsících vícekrát opakoval – i když ne úplně každý den, jak znělo původní předsevzetí... Soudruh ředitel dokázal to, co se nepodařilo rodičům ani nikomu z učitelů. Chtěl ublížit a dosáhl pravého opaku. I jemu snad vděčím za to, že jsem knězem. Každopádně by bez maturity byla moje cesta ke kněžství od začátku daleko komplikovanější a delší... Později jsem pochopil, že to byla názorná ukázka toho, co říká svatý Pavel v listě Římanům: „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8,28) Ještě mnohokrát jsem pak mohl žasnout, jak to funguje.

P. Pavel Zahradníček OMI ■

„... těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému...“ (Řím 8,28)

Foto: Flickr, octawison (CC BY-NC-SA 2.0)

Bůh má jiná měřítka

Dokázal naplnit život přesně tím, co Bůh od nás očekává.

Jirka

Foto: archiv autorky

Pokud bych měla charakterizovat Jiřího jako klienta diagnózou, tak to byla těžká mentální retardace, stupeň závislosti 4 (nejvyšší) + další zdravotní potíže – imobilní. Neuměl sám sedět, sám jíst atd. Když se podívám na Jirku jako na člověka, je ten pohled úplně jiný.

jde, a nadšeně a vesele nás vítal: „Ahoj, už tě volám. Já tě hledám už od včerejška! Kdepak jsi byla? A copak jsi dělala? Kdy přijdeš?“ A podobně. Uvědomte si, že člověk s těžkou mentální retardací má velmi omezenou slovní zásobu... Také Jirka měl chvíle, kdy na všechno odpovídal: „Pátek.“

... rozdávat lásku a činit lidi šťastnými jde i za těch nejméně příznivých podmínek.

Jirka měl nás, co jsme o něj pečovaly, moc rád. Těšil se na nás, vyptával se, kdy která z nás při-

Přestože se na našem oddělení některá jména objevují vícekrát, Jirka si nás nepletl. Jeho láska k nám byla veliká – poznal, když jsme byly některá smutná a měla starosti, a snažil se nás rozveselit – pokaždé se mu to podařilo. S úsměvem vzpomínáme na jeho kousky a hlášky. My jsme ho totiž taky měly moc rády, s radostí jsme mu vařily kafe, pečovaly o něj, protože Jiří nám hodně pomáhal. Stavovaly jsme se za ním pozdravit ho, podívat se na něj – měl radost.

Pokud onemocněl, stonal tiše, nenáříkal. Po Vánocích, vlastně už podruhé,

onemocněl a podruhé se stalo, že přijela sanitka, aby byl Jiří hospitalizován. Co se ale stalo naprosto poprvé, bylo to, že Jiří řekl sloužící sestře, že se bojí. Myslely jsme na něj, modlily se, ale Jiřík 7. ledna zemřel. Snad věděl, že se už nevrátí. Rodina se o něj nepřihlásila.

Snad vůbec poprvé za dobu existence zařízení, ve kterém pracuji, se stalo, že byl pohřben v kostele. Z velké lásky k Jirkovi jsme se semkly a prosily, abychom Jiřího mohly odevzdat Bohu. A stalo se. Bylo to velmi krásné a důstojné rozloučení. Jiří už se raduje v Božím království, o tom nemám nejmenší pochyby.

Nám tady chybí. Odešlo naše sluníčko. Celý příběh může vyznít smutně, ale není to tak. Přemýšlím, jestli dokážu nést ten svůj kříž také s takovou radostí, a ještě činit šťastnými druhé. Přemýšlím, jestli i já vzbuzuji v lidech tak čistou, upřímnou lásku, náklonnost, aby stačilo druhému ke štěstí už jen to, že přijdu.

Jirka tu byl pouhých 39 let a měl lidsky „velmi, velmi omezené možnosti“. Ale on sám byl ten největší dar od Boha. Dokázal naplnit život přesně tím, co Bůh od nás očekává. Uvědomila jsem si, že rozdávat lásku a činit lidi šťastnými jde i za těch nejméně příznivých podmínek.

Kdo z nás vlastně ten život uchopil správně? Jiří s těžkou mentální retardací, anebo já se svojí „normální“ inteligencí? „Bůh má jiná měřítka,“ říkal náš duchovní otec při rozloučení. Zatímco Jiří hladce „proplul“ k nebeskému Otci, já jednou budu tou, která bude vysvětlovat a prosit – snad se Jiří za mě přimluví.

Hanka (zkráceno) ■

Sebehoršímu křesťanskému světu bych stejně dal přednost před sebelepším světem pohanským, protože v křesťanském světě se najde prostor pro ty, kterým ho pohanský svět nikdy nedopřál: pro mrzáky a nemocné, pro staré a slabé, a nabízí se jim ještě více než jen ten prostor: láska k těm, kteří se pohanskému a bezbožnému světu jeví a jeví jako neužiteční.
Heinrich Böll (1917–1985, německý spisovatel)

Foto: archiv MŠ

Foto: archiv MŠ

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jak je prožívána „nemoc“ ve Starém zákoně?

Člověk Starého zákona často přijímal nemoc jako těžkou zkoušku, proti níž se buď mohl bouřit, nebo v ní mohl rozlišit Boží rukopis. Už proroci nahlíželi, že utrpení neznamená pouhé prokletí a nemusí nutně být následkem osobního hříchu, nýbrž že člověk, který na sebe trpělivě přijímá utrpení, může být druhým ku prospěchu.

Proč se Ježíš tolik zajímal o nemocné?

Kristův soucit s nemocnými a jeho četná uzdravení jsou jasným znamením, že s ním

přišlo Boží království, a proto i vítězství nad hříchem, utrpením a smrtí. Ježíš přišel, aby nám zjevil Boží lásku. Tu přinášel především tam, kde jsme se cítili mimořádně ohroženi: v nemoci. Bůh chce, abychom byli zdraví na těle i na duchu, abychom mu věřili a abychom dokázali rozpoznat přicházející Boží království.

Někdy nám až vážná nemoc ukáže, co potřebujeme – ať už zdraví, nebo nemocní – nejvíce ze všeho: Boha. Život máme pouze v něm. Proto mají nemocní a hříšníci mimořádný smysl pro to, co je v životě podstatné...

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.*

Utrpení a zkoušky

Foto: P. Krzysztof Dedek

očima svatých

Učitel církve svatý Alfons Maria de Liguori napsal: „Světští lidé nazývají nemoc neštěstím, kdežto světci ji označují jako milost a Boží navštívení.“ (Srov.

Alfons Maria de Liguori: *Návod na dobrý život – viz objednáací kupon*).

Svatí nejsou lidé, kterým by se nemoci a další formy utrpení vyhýbaly. Právě naopak. Svatý Alfons Maria de Liguori byl dokonce vyloučen z řádu, který sám založil, a mnoho let svého dlouhého života prožil uprostřed utrpení způsobeného nemocemi.

O to cennější je pohled světců na utrpení, obtíže, těžké zkoušky. Svatí nemluví jen jako teoretici, ale ze své hluboké zkušenosti života s Bohem.

Je dobré mít těžkosti – činí to člověka přemýšlivějším a milosrdnějším.

sv. Terezie z Lisieux

Pane, konej se mnou, co umíš a chceš; vím totiž, že jsi milující.

sv. Augustin

Ponižování a pronásledování jsou milostí. Bůh jimi zahrnuje všechny, kteří mu věrně slouží.

sv. František Saleský

Kdo se snaží všemi způsoby vyhnout utrpení a nutným životním zkouškám, ten nemá křesťanského ducha.

sv. Leopold Mandič

Neklesejme na mysli v nebezpečnostech a těžkostech, modleme se s důvěrou a Bůh dá zaslíbenou pomoc tomu, kdo pracuje pro Jeho záležitosti.

sv. Jan Bosco

Pokud nastanou těžkosti, můžeš si být jistý, že je to zkouška Otcovy lásky, kterou má k tobě Pán.

sv. Josemaría Escrivá

Neproste o kříže, postavte proti nim vše, co můžete, ale když přijdou, přijměte je s odevzdaností.

svatý František Saleský

Chceš-li nést
kříž, ale pouze
s podmínkou,
pokud pro to
najdeš rozumové
vysvětlení,
znamená to, že
dokonalost není
pro tebe.
svatá Terezie z Avily

Foto: Flickr, rachel, a. k. (CC BY-NC-SA 2.0)

Nezpochybnitelné je to, že čím je duše
milejší Bohu, tím více je vystavena
zkouškám, proto odvahu a vpřed.

sv. Pio z Pietrelciny

Utrpení nepatří podceňovat ani přece-
ňovat, ale jen se s nimi pokojně smířit.

sv. Ignác z Loyoly

Kdo trpělivě snáší nemoc, tomu se
to započítá jako hrdinský skutek,
dokonce ještě více.

sv. Serafim ze Sarova

Malé utrpení trpělivě snášení znamená
nepoměrně více, než množství jiných
skutků vykonati.

sv. Bernard

Podle knihy *Řekli svatí a to platí I. a II. díl*
připravila Irena Brožová ■

Oba díly knihy *Řekli svatí a to platí* s 2 x 777
citacemi svatých a blahoslavených si můžete
objednat pro sebe nebo jako dárek pro své
známé jen za příspěvek na tisk (2 x 20 Kč)
+ poštovné na adrese tiskového apoštolátu

To, co musíme snášet – jako křivdy,
příkoří, horko i zimu, vítr i déšť, únavu
atd. –, obětujeme s ochotným srdcem
Pánu Bohu, a tím způsobem se to stane
ctností a zásluhou pro naši duši.

sv. Jan Bosco

A.M.I.M.S. – viz objednávkový kupon na této
straně. Objednané knížky vám přijdou poštou
jako obyčejná poštovní zásilka s přiloženou
složenkou k úhradě na nejbližší poště (možno
zaplatit i převodem z účtu).

objednávkový kupon

Vaše adresa:

PSC:

Podpis:

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů
sv. Alfons: <i>Návod na dobrý život</i> (popis viz str. 59; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)	
sestra Cecilie: <i>Útěk sestry Cecilie</i> (napínavé i humorné; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)	
<i>Řekli svatí a to platí I. a II.</i> (2 x 777 citátů svatých a blahoslavených; formát A5, 80 + 84 stran, 2 x 20 Kč)	I. díl: II. díl:
Dunda (ed.): <i>Tak kázal Vianney</i> (10 kázání; formát A5, 72 stran, 15 Kč)	
Dunda (ed.): <i>Jak kázal Vianney o svaté zpovědi</i> (dalších 10 kázání; formát A5, 68 stran, 15 Kč)	
Dunda (ed.): <i>I tak kázal Vianney</i> (dalších 9 kázání; formát A5, 68 stran, 15 Kč)	
Zerhau: <i>Krása a statečnost</i> (legenda o sv. Markétě; formát A5, 40 stran, 10 Kč)	
Zerhau: <i>Vyřídte sijónské dceři</i> (pro nemocné – prožívání týdne...; formát A5, 24 stran, 7 Kč)	
Sedloň: <i>Doprovázení</i> (reflexe k duchovnímu vedení; formát 21 x 12 cm, 44 stran, 10 Kč)	
Dunda a kol.: <i>Příprava na svátost smíření dnes</i> (praktická pomůcka; formát A6, 48 stran, 25 Kč)	

Objednávkový kupon odstříhnete
a pošlete na adresu

A.M.I.M.S.**Římskokatolický farní úřad****671 03 Vranov nad Dyjí 20**

(je možné objednávat i na internetu

www.amims.net nebo e-mailemna **apostolat@fatym.com**,

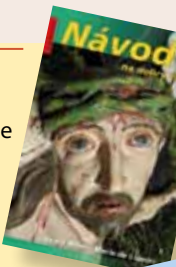
či telefonicky 515 296 384).

Knihy přijdou na vaši adresu

s přiloženou složenkou na uhrazení

příspěvku na tisk a poštovné.

**Asi 70 dalších publikací
najdete na www.amims.net!**

Užitečnost nemoci?

Foto: Flickr, gotsumbeers (CC BY-NC-ND 2.0)

Nemoc nám pomáhá odhalit, v čem je pravá hodnota člověka.

Pravá hodnota člověka nespočívá ani v jeho výkonu, ani v jeho kráse, ani v jeho spokojenosti. Respektive všechny tyto hodnoty se nalézají jinde, než je obvykle hledáme. Ne výkon svalů nebo mozku, ale výkon lásky, ne krása těla, ale duše, ne spokojenost s vnějšími podmínkami, ale spokojenost s Otcovou láskou je důležitá. V čem je nemocný užitečný svému okolí? Ježíš byl v hrobě zdánlivě také zcela neu-

žitečný. A přece vidíme na úryvku z evangelia, že se stal podnětem pro milosrdné skutky svého okolí, a navíc, jak věříme, ve chvíli své smrti sestoupil do pekel. Přinesl radostnou zvěst mezi ty, kdo ve stínu smrti čekali na své vysvobození.

Náš sestup do drtivého náručí nemoci se může Ježíšovu sestupu do pekel podo-

bat. Nemoc je jakási obávaná oblast, která své obyvatele podrobuje tyranii strachu. Ježíš potřebuje, aby s ním v této oblasti přebývaly věrné duše a pomáhaly mu do ní přinášet radost. Žádný člověk není ostrov, a tak víme, že náš způsob přijetí nemoci se tajemnými duchovními pouty přenesou na stovky dalších nemocných.

Modlitba nemocného je něčím, co se cení. Je ale třeba si uvědomit, že nemoc modlitbu neusnadňuje. Nevyčítejme si, že nejsme schopni strávit hodiny na modlitbách, ale dbejme spíše o to, aby celý náš den byl správně organizován. „Neulevuje“ si vysedáváním u televize a četbou pochybných časopisů...

Užitek z naší nemoci má hlubší dosah, než si dokážeme představit. Jestliže ho vědomě neodmítáme, přispívá k záchraně celého světa. Právě proto, že už jej my sami nemůžeme příliš ovlivnit, stává se mocným nástrojem v Božích rukou. Ve skutečnosti není příliš mnoho lidí, kteří se za církev modlí. A domnívám se, že samotné láskyplné přijetí nemoci je už modlitbou. Bůh používá právě tyto nástroje ke spáse světa.

P. Leo Zerhau („Vyřídte sijónské dceři – kázání pro nemocné“, A.M.I.M.S., 2009 – zkráceno, možnost objednávky jen za příspěvek na tisk, viz objednávkový kupon na předcházející straně) ■

Ne výkon svalů nebo mozku, ale výkon lásky, ne krása těla, ale duše...

Foto: archiv SCB – Sorores Caroli Boromei

KONGREGACE MILOSRDNÝCH SESTER SVATÉHO KARLA BOROMEJSKÉHO

Boromejka patří vždy tam, kde jsou chudí, trpící, nemocní – ti, kdo potřebují pomoc a útěchu; všude tam, kde se krvácí z ran těla i duše.

Boromejky nesou v sobě charisma kontemplace a milosrdenství – účinné lásky. Chtějí následovat příklad Ježíše Krista, který z lásky k lidem a z poslušnosti k Bohu Otcí přišel na svět, obětoval svůj život na kříži, vzal na sebe všechny naše hříchy a vzkříšením z mrtvých daroval i nám všem věčný život. Boromejka denně stojí u kříže trpících lidí a svou pomocí chce zpřítomnit Boží milosrdenství vůči lidem. Sestry se už od vzniku společenství zavazují slibem vytrvalosti v modlitbě a milosrdné službě. Z Božího milosrdenství žít a prokazovat ho. Milosrdenství se učí žít ve společenství sester po příkladu Svaté Rodiny Nazaretské.

Kontaktní osoba: S. M. Vincenta Kořínková, vincenta@boromejky.cz, mobil 723 477 525, Pustkovecká 29, 708 00 Ostrava-Poruba, www.boromejky.cz

Botswana, P. Stephen Molefi OMI

Foto: 3x Flickr, tomasomi ©

Napadlo vás již, že je možné podpořit misie a misionáře prostřednictvím zaslání mešních intencí? Nechte odsloužit mši svatou na vaše úmysly kněžími v misiích!

Každá mše svatá je zpřítomněním oběti Ježíše Krista, má nekonečnou hodnotu a přináší obrovský užitek Církvi i celému světu. Mimo to je však podle staré tra-

dice Církve možné mši svatou obětovat na konkrétní úmysl (intenci) určité osoby.

V řadě větších farností není jednoduché odsloužit během roku mše svaté na tolik úmyslů, kolik by si lidé patřící do farnosti přáli. Řešení je potom několik.

Mše svatá na společný úmysl

Jedním z možných řešení je sloužit mši svatou na několik úmyslů současně. Jde o takzvané mše svaté na společný úmysl. Podmínkou je souhlas těch, o jejichž

úmysly se jedná; sloučená mešní stipendia se pak odvádějí na účel stanovený diecézním biskupem.

Kněží v pohraničí

Další velmi dobrou možností je nechat sloužit mše svaté kněžími v pohraničí, kde je nedostatek mešních intencí a kde kněží tuto pomoc naléhavě potřebují. Většinou pak tzv. mešní stipendium – tedy částku asi 100 až 300 korun, která bývá v souvislosti se mši svatou odslou-

Bělorusko, P. Marek Pisarek OMI při opravě auta

Pákistán, katolická misijní škola

P. Daniel Schwarz OMI působí mezi Eskymáky

Foto: Flickr, tomasomi ©

My v Bělorusku se za vás modlíme

Děkuji za mešní intence. Tyto peníze slouží k naší obživě. Nedělní sbírka v šumilinské farnosti činí zhruba 600 Kč ze třech kostelíků. Abychom se do nich dostali, musíme najet nejméně 100 kilometrů. K pohonným hmotám musíme připočítat výdaje za jídlo, zátop na zimu a vše ostatní potřebné k životu (misionáři obláti v Bělorusku nedostávají od státu žádný plat – pozn. red.). Zde v Šumilině jsme tři obláti. V Minsku jsou od září také tři a dva obláti jsou u Grodna.

Našich mešních intencí, které dostáváme od farníků tady v Šumilině, není mnoho, a většinou se rovnají 10–20 korunám. Tyto částky se nezměnily, ale ceny šly mezitím nahoru. Když jsem sem před pěti lety přijel, stál litr paliva 1600 rublů, a dnes je to už 2600 rublů...

Podobné je to s mešními intencemi i v ostatních oblátských komunitách, a tak jako ekonom misie rozdělují intence podle potřeby všude. Srdečně Vám proto děkuji za každou mešní intenci, kterou jste nám poslali a loučím se s vámi přáním Božího požehnání.

P. Marek Pisarek OMI ■

ženou na daný úmysl věřícími věnována – použijí kněží v pohraničí na krytí části nákladů na dopravu do vzdálených kostelů. Někteří kněží totiž najezdí i víc než sto kilometrů za neděli. Sám jsem kdysi při službě v pohraničních farnostech najel někdy třeba i dvě stě kilometrů za jediný den.

Podpora misí a misionářů

Ale je tu ještě jedna možnost. Prostřednictvím mší svatých odsloužených na vaše úmysly je možné podpořit misionáře v misijních zemích. Pro kněze v misiích jsou mešní stipendia často jediným zdrojem příjmu, protože nedostávají žádný pravidelný plat. Podílíte se tak na světovém misijním poslání Církve.

Mariánské misijní dílo

Mariánské misijní dílo misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné organizuje takovouto pomoc misiím a misionářům v celé řadě zemí na několika kontinentech. V loňském roce zprostředkovalo mešní intence pro misionáře v těchto zemích: Indonésie, Pákistán, Madagaskar,

Angola, Kongo, Kamerun, Nigérie, Namibie, Ukrajina, Bělorusko, Mexiko, Haiti... Jak konkrétně postupovat, se dočtete ve spodní části této strany v textu o podpoře misionářů prostřednictvím mešních intencí. Každý takto může významným způsobem podpořit misie a misionáře. A nezapomeňme na slova, která řekl sám Pán Ježíš: „Kdo přijme proroka, protože je to prorok, obdrží odměnu proroka; kdo přijme spravedlivého, protože je to spravedlivý, obdrží odměnu spravedlivého. A kdo by napojil třebas jen číší studené vody jednoho z těchto nepatrných, protože je to učedník, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.“ (Mt 10,41n) Ta slova jsou míněna vážně a jistě platí i o pomoci prokázané misionářům.

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Podle staré tradice Církve je možné obětovat mši svatou na konkrétní úmysl (intenci) určité osoby.

Foto: Flickr, tomasomi ©

Mariánské misijní dílo (viz www.oblati.cz/mmd) podporuje misionáře i prostřednictvím mešních intencí.

Požádat o slavení mše svaté u nás může každý a v jakémkoli počtu. Tyto mše budou slouženy našimi misionáři na úmysl dárce. Výše mešního stipendia, které je v misiích často jediným příjmem misionářů, ze kterého žijí, činí na jednu mši svatou 150 Kč, na Gregoriánské mše (30 mší po sobě) 5100 Kč. Částky vycházejí ze standardů „Kirche in Not“.

Když budete chtít touto formou pomoci misionářům, můžete peníze zaslat složenkou na naši adresu (Mariánské misijní dílo, Staroklokotská 1, 390 03 Tábor) nebo na naše konto:

**Název konta: Mariánské misijní dílo
Číslo konta: 244816241/0300 – Poštovní spořitelna
(na každé poště)
Variabilní symbol pro mešní intence je 900.
Gregoriánská intence na mše má VS 901.**

Mladý člověk

a nová evangelizace...

Foto: P. Krzysztof Dedek

Foto: Vojtěch Novák

*„Nežít jako většina
a neevangelizovat
pouze slovy.“
Mons. Vojtěch Cikrle*

Co může mladý člověk přinést pro novou evangelizaci? „Svůj život,“ zněla jedna z odpovědí našich otců biskupů. Položili jsme jim totiž dvě otázky:

- 1) Co myslíte, že by mohli, nebo dokonce měli mladí lidé přinést v oblasti nové evangelizace?
- 2) Máte nějaký sen týkající se nové evangelizace, který by se mohl realizovat, pokud by se ho někdo mladý (jednotlivec či skupina) ujal?

Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský

1) Mladí mohou a mají přinést:

Svůj život. Nežít jako většina a neevangelizovat pouze slovy.

2) Sen:

Mám. I když ten sen není můj. Je to Ježíšem Kristem popsaná vize o příchodu Božího království zachycená v evangeliích. Můžeme ji realizovat ve všech dobách, jednotlivě i ve skupinách.

Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický

1) Mladí mohou a mají přinést:

Domnívám se, že by mladí lidé měli ►

„První věc je, že musí evangelium znát. To je předpoklad.“

Mons. Jiří Paďour

Foto: P. Antonín Basler

přinést do nové evangelizace to, co je mladému člověku vlastní. Nemusíme si nikdy nic zvláštního vymýšlet, něco někde hledat, když to máme. Co má mladý člověk? Nadšení, má chuť do života, pokud je zdravý a nemá nějaký problém, jsou i někteří mladí lidé nemocní, kteří se moc neradují ze života, ale to jsou výjimky.

Takže, aby do nové evangelizace vložili takový ten přirozený elán pro dobrou věc. Chuť něco dělat rádi. Tohle potřebujeme. Ne někomu nařídít: „Dělejte novou evangelizaci.“ To je otrava, to se nedá. Ale aby si to ten mladý člověk zamiloval, chápal to a dělal to rád. Velmi bych doporučoval mladým lidem takový ten entuziasmus.

2) Sen:

Tak ani to není sen, ale je to spíš přání, nebo myšlenka, kterou se zabývám teď

*Co mladí mohou a mají přinést?
„Věrnost Pánu Ježíši.“*

Mons. Karel Herbst

pit do Božího díla, touhu pro Pána Ježíše něco udělat, už to bude zapalovat. Kdybychom měli pár opravdových, zapálených mladých lidí.

Mons. Jiří Paďour, biskup českobudějovický

1) Mladí mohou a mají přinést:

První věc je, že musí evangelium znát. To je předpoklad. Je nutné evangelium znát. To, že ho posloucháme v kostele, neznamená, že ho známe. Je třeba poklidně si přečíst evangelium, například evangelium svatého Marka. Pak si o tom s někým popovídat, o své zkušenosti se slovem Pána Ježíše, přemýšlet o tom, jak

Foto: Dominik David

„Když je mladý člověk věrný Pánu Ježíši, obdrží od Ježíše Boží moudrost, Ježíš pošle svého Svatého Ducha, abychom věděli, co máme konat.“

Mons. Karel Herbst

Foto: Jaroslav Hodík

Foto: archiv MŠI

„Kdybychom měli pár opravdových, zapálených mladých lidí...“

Mons. Jan Baxant

bych vůbec tyto věci mohl někomu sdělit. Důležitá evangelizace v mých očích je sdílení, ne agitace.

2) Sen:

Jediný sen, který v této oblasti mám, je: Kde jsou dva nebo tři v mém jménu, já jsem uprostřed nich. To je pro naše podmínky odpovídající. Jde o to pokojně a upřímně o Božích věcech mluvit.

Mons. Karel Herbst, pomocný biskup pražský

1) Mladí mohou a mají přinést:

Věrnost Pánu Ježíši. Když je mladý člověk věrný Pánu Ježíši, obdrží od Ježíše Boží moudrost, Ježíš pošle svého Svatého Ducha, abychom věděli, co máme konat. My potřebujeme moudrost Božích dětí. V čem spočívá ta věrnost Pánu Ježíši? V pravidelné modlitbě, každý den člověk dává najevo, že se nechá vést, že potřebuje Jeho, jinak že zabloudí. To je k tomu to podstatné.

2) Sen:

Všichni věřící křesťané by se měli trápit tím, proč je náš národ tak zoufale nevěřící, proč těch lidí, kteří se nechtějí s Pánem

Foto: P. Krzyzstof Dzielak

Ježíšem přátelit, je tolik. Takže měli bychom mít ten pocit povinnosti evangelizace a svědectví. Ten pocit bychom měli mít všichni, všichni mladí lidé a všichni, kteří Pána Ježíše poznali. Ten poklad

svého poznání bychom si neměli nechat pro sebe.

Otázky kladla Anna Bekárková ■
(dokončení z minulého čísla)

„... elán pro dobrou věc. Chuť něco dělat rádi. Tohle potřebujeme.“

Mons. Jan Baxant

O významných osobnostech z historie čteme, že měli své duchovní vůdce. Tuto službu často vykonávali řeholní kněží – jezuité, františkáni, dominikáni... Co je to duchovní vedení a k čemu slouží? Na to jsme se zeptali P. Víta Uhra, kněze pražské arcidiecéze a člena Kněžské společnosti Svatého Kříže, která je neoddělitelně spojena s prelaturou Opus Dei, jejíž členové se též věnují duchovnímu vedení těch, kteří o to projeví zájem.

Proč duchovní vedení?

Foto: Flickr, gioopuo (CC BY-SA 2.0)

Co je cílem duchovního vedení?

Cílem duchovního vedení je snaha o co nejdokonalější ztotožnění se s Ježíšem Kristem, a tedy dosažení svatosti. Je to prostředek, který nám pomáhá žít svůj život v plnosti svého křestního povolání, to znamená ve svatosti. Rád bych zde odkázal na bod 2013 *Katechismu katolické církve* (dále jen *KKC*): „Všichni křesťané, jakéhokoliv stavu a zařazení, jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a k dokonalé lásce. Všichni jsou povoláni ke svatosti. Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec (Mt 5,48).“ V následujících bodech 2014 a 2015 katechismus pokračuje ve zdůraznění důvěrného spojení s Kristem a nutnosti duchovního boje pro dosažení svatosti,

kteří je jediným podstatným a pravým cílem duchovního vedení.

Co je to svatost?

Jak již jsem se zmínil v odpovědi na první otázku, svatost se uskutečňuje v plném ztotožnění se s Kristem, který jediný je dokonale svatý. Znamená to bezmezně, vždy a za jakýchkoliv okolností plnit jeho vůli a zcela se zříci jakéhokoliv zalíbení v hříchu. Tedy žít plně nadpřirozeným životem, vycházejícím z křestní milosti a podporovaným ostatními svátostmi a dalšími duchovními prostředky.

Není duchovní růst jen farizejská honba za dokonalostí? Není usilování o svatost skrytá pýcha?

Opravdová a upřímná snaha o svatost nemůže být v žádném případě jen „farizejskou honbou za dokonalostí“, protože podstatným a hlavním hybatelem a motívem této snahy je dokonalá láska k Bohu a k bližnímu. Pravá svatost a snaha o ni je vždy a pouze otázkou lásky ke Kristu a k bližním. Skrze křestní milost jsme se nejenom stali Božími dětmi, ale přijali jsme povolání být Božími syny a dcerami. Proto jedině láska nás vede k naplnění našeho křestního povolání, které právě spočívá v co nejdokonalším následování našeho Pána v našem každodenním životě: „Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec (Mt 5,48).“ Tento verš z Matoušova evangelia nám ještě navíc ukazuje, že svatost není pouze

Cílem duchovního vedení je co nejdokonalejší ztotožnění se s Kristem, a tedy dosažení svatosti...

Foto: Flickr, kelsey_joy vefusionphoto (CC BY 2.0)

nějakou nabídkou nebo možností pro ty, kteří chtějí v křesťanském životě jít trochu více na hlubinu, ale že je úkolem a povinností pro každého křesťana, který bere vážně svoji víru a život podle ní. Svatost není otázkou volby, ale naplněním povolání svěřeného od samotného Krista.

Když se katolický křesťan vyvaruje těžkých hříchů, skončí v nebi. K čemu má smysl se honit za větší a větší svatostí?

Zde je opět nejkratší odpověď láska. Láska je motivem a impulsem k ještě větší a dokonalejší lásce. Víme ovšem, že následkem dědičného hříchu nejsme dokonalé lásky plně schopni, protože často hřešíme a tím jednáme proti samotnému Kristu, který je Láska. Proto je třeba znovu a znovu doslova a do písmene bojovat o růst v lásce a to znamená ve svatosti. V KKC v bodu 2015 čteme: „Cesta dokonalosti prochází křížem. Bez odříkání a bez duchovního boje není svatosti. Duchovní pokrok vyžaduje askezi a umrtvování, které postupně vedou k životu v pokoji a v radosti blahoslavenství.“ Úsilí o dokonalejší ztotožnění se s Kristem nám umožňuje přijímat stále intenzivnější podíl na životě samotného Trojjediného Boha a tím nás zároveň činí i opravdu šťastnými, neboť jedině v Bohu je pravé štěstí.

Je duchovní vedení a úsilí o svatost i pro člověka ve světě, který se nemůže věnovat hodiny denně rozjímání a stihá jen tak tak své povinnosti?

Hned v odpovědi na první otázku jsem citoval KKC 2013, kde se říká, že „všichni křesťané, jakéhokoliv stavu a zařazení, jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a k dokonalé lásce“. Všichni jsou tedy povoláni ke svatosti, což znamená, že nikdo není z úsilí o svatost vyloučen. Nejde jen o to, se „celé hodiny modlit“, ale prožívat svůj život v plném souladu s Boží vůlí, jejíž nutnou součástí je modlitba, ale

Foto: Flickr, bookgirl (CC BY-NC-ND 2.0)

dále též dobře vykonaná práce, příkladně vykonávané povinnosti svého stavu, život v Boží přítomnosti a úsilí o apoštolát ve svém okolí, to znamená snaha přivádět stále více duší ke Kristu jako projev překypující lásky k Bohu a k bližnímu. Je samozřejmé, že laik nemůže věnovat stejně tolik času modlitbě jako kněz nebo řeholník, ale on se modlí nejen konkrétním vykonáváním své modlitby, ale i během své práce a ve svém okolí, když vše dělá co nejlépe podle vůle Boží pro lásku k Bohu a bližnímu, protože se tím tak posvěcuje a proměňuje svůj život v modlitbu.

Proč je duchovní vedení nezbytné pro efektivní duchovní růst?

V přednášce o duchovním vedení profesor Belda ukazuje na mnoha příkladech ze Starého i Nového zákona, že člověk potřebuje mít na cestě k Bohu pomoc druhých, kteří mu pomáhají a povzbuzují ho, aby na této cestě vytrval a nesešel z ní. Je možné uvést citaci z dopisu *Tes-*

... nikdo není z úsilí o svatost vyloučen.

tem benevolentiae Lva XIII., kterou uvádí profesor Belda: «Opravdu přísluší řádnému zákonu, pomocí kterého nanejvýš prozřetelný Bůh, rozhodnutím společně spasit lidi prostřednictvím lidí, ustanovil, névst k většímu stupni svatosti ty, kteří jsou jím k tomu povoláni, jinak než prostřednictvím lidí, aby – jak praví Jan Zlatoústý – „Boží učení k nám dospělo prostřednictvím lidí“ (*Hom I, v Inser. altar.*) (...) Dodává se, že ti, kteří tihnou k věcem dokonalejším, pro samotnou skutečnost, že vykročili na cestu mnohým neznámou, jsou více ohroženi chybovat, a proto více než ostatní potřebují učitele a průvodce.»

Připravil Radim Ucháč ■

Duchovní vedení je potřebná věc (viz předcházející článek). Ale jak to prakticky „funguje“? I na to jsme se zeptali P. Víta Uhra, kněze pražské arcidiecéze, který se, podobně jako další členové Kněžské společnosti Svatého Kříže, která je neoddělitelně spojena s prelaturou Opus Dei, sám věnuje duchovnímu vedení řady lidí.

Duchovní vedení v praxi

Jak duchovní vedení prakticky probíhá? Jak častá jsou setkání a jak se při vedení postupuje? Musí být duchovní vůdce zároveň zpovědník?

Duchovní vedení se prakticky uskutečňuje při osobním rozhovoru, na který je třeba se připravit v osobní modlitbě, abych mohl poznat, co je třeba se svým duchovním vůdcem probrat, abych mohl růst ve svatosti. Potom ten, který je veden, mluví nejdříve o konkrétním prožívání své víry, to znamená o životě modlitby a s ní spojených úkonech víry (soustředěnosti a lásky k modlitbě, mši svaté, snaze o naplňování svých předsevzetí a sebezáporů a o dalších konkrétních bodech nastíněných duchovním vůdcem). Dále se rozhovor týká i života jako takového, to znamená života podle křesťanské lásky v čistotě, dále plnění povinností, především profesionální práce, vztahu k druhým v rodině i v širším okolí, ale také prožívání konkrétních bolestných i radostných skutečností života, protože právě ony mnohdy mají značný vliv na náš duchovní život. Pravidelnost setkávání je velice důležitá, ale také dost různorodá: od jedenkrát za týden až po jedenkrát za tři nebo

čtyři týdny. Delší interval se nedoporučuje, protože pak klesá snaha o intenzivní úsilí v osobní proměně života. Duchovní vůdce nemusí být zároveň zpovědník.

Má nějaké výhody, když je duchovní vůdce zároveň zpovědník?

Výhodou může být ještě hlubší znalost vedené osoby, i když i to je relativní, protože duchovní vůdce by měl vědět úplně vše stejně jako zpovědník. Nemělo by se mu tedy něco zamlčovat a nechat si to jen pro zpovědníka. To pak ukazuje nedostatečnou důvěru a upřímnost k duchovnímu vůdci – ty jsou přitom absolutní a nutnou podmínkou pro duchovní vedení.

Je vhodné, aby ženu vedl kněz, nebo ženě lépe porozumí a lépe ji vede k Bohu řeholní sestra?

Je nutné si připomenout, že každý má zcela nezastupitelné právo vybrat si duchovního vůdce zcela svobodně, a tedy koho chce. Kněz je duchovním vůdcem již ze své přirozené povahy, která plyne z jeho povolání. Ale i laik, a tedy i řeholní sestra, mohou být duchovními vůdci. Není proto možné říci, že ženě rozumí lépe řeholní

Delší interval se nedoporučuje, protože pak klesá snaha o intenzivní úsilí v osobní proměně života.

sestra, protože je to vždy zcela osobní volba toho, kdo se chce nechat vést. Ten, kdo může být duchovním vůdcem a vykonává toto vedení, je veden nadpřirozenou milostí Ducha Svatého, který ji pak nerozlišuje podle stavu, ve kterém duchovní vůdce žije, ale podle dispozice, ve které se duchovní vůdce nachází.

Jaké jsou hranice duchovního vedení – kam už by neměl duchovní vůdce zasahovat?

Do duchovního vedení patří vše, co se dotýká života s Bohem anebo okolností, které život s Bohem ovlivňují. Duchovní

Duchovní vůdce nesmí zasahovat do profesionálního života vedeného.

Foto: Flickr, foreverdigital (CC BY-NC-ND 2.0)

vůdce by však neměl, a v podstatě nesmí zasahovat do profesionálního života vedeného, například nařizovat výběr školy nebo zaměstnavatele, doporučování členství v konkrétní politické straně nebo nějaké světské společnosti, plést se do ekonomických, kulturních nebo společenských záležitostí vedeného a podobně.

Jak poznat dobré duchovní vedení? A jestli se vůbec o duchovní vedení jedná?

Dobré duchovní vedení můžeme poznat podle prohlubování touhy po snaze o autentičtější lásku k našemu Pánu a po stále novém a odhodlanějším boji o ni. Pokud by středem duchovního vedení nebyla snaha o ztotožnění se s životem našeho Pána a prohloubení lásky k němu, pak je třeba se ptát, jestli jde o duchovní vedení, nebo spíš jen o přátelské setkání,

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0) © Mazur/catholicchurch.org.uk

keré je mně jistě příjemné, a třeba je i povzbuzující, ale nemůže nahrazovat duchovní vedení.

Je nutné, aby duchovní vůdce byl stejně „spirituality“? Charismatik pro charismatiky, františkán pro františkánské terciáře a podobně?

Není bezpodmínečně nutné, aby duchovní vůdce byl stejně spirituality, ale zároveň se to velmi doporučuje. Důvodem je lepší znalost duchovní cesty, kterou vedený následuje, a proto i možnost účinnější a více odpovídající rady, která je přizpůsobena konkrétnímu asketickému životu dané spirituality.

Jak by se duchovní vůdce chovat neměl? Jaká jsou znamení k tomu, aby člověk o duchovní vedení konkrétní osobu nežádal?

Duchovní vůdce by měl být vyváženým člověkem jak po přirozené, tak i po duchovní stránce. Je ho samozřejmě nejdříve potřeba poznat jako člověka v jeho osobním jednání. Než někoho požádám o duchovní vedení, je potřebné se s ním osobně setkat a mluvit s ním a tím poznat i jeho kvality. Duchovní vůdce by měl mít zvládnuté základní asketické návyky, a tím pádem mít i určité

Duchovní vůdce nemusí být zároveň zpovědník.

tou duchovní zralost, kterou lze poznat z jeho jednání. Věříme, jak říká svatý Tomáš Akvinský, že náhoda neexistuje, neboli když si po modlitbě a dostatečném zkoumání duchovního vůdce zvolíme, tak věříme, že to nebyla pouze volba lidská, ale i Boží. Není možné si myslet, že duchovní vůdce již musí být jakýsi superman nebo mistr světa v duchovní oblasti, aby mohl vedení vykonávat. I duchovní vůdce je hříšný člověk, který ale již nějakým způsobem pokročil v duchovním boji i při vši své osobní hříšnosti a nedokonalosti. Právě toto bývá někdy jistým chybným kritériem, když se myslí, že duchovní vůdce nemůže být mladý, protože nemá zkušenosti, a nebo když je „málo“ vzdělaný nebo nemá velmi mnoho zkušeností. Do jisté míry hrají tyto skutečnosti určitou roli, ale nejsou nejdůležitější, spíš stojí v pozadí.

Má člověk měnit duchovního vůdce? A jak pozná, že nastal čas na změnu?

Pokud k tomu není závažný důvod, tak by člověk neměl svého duchovního >

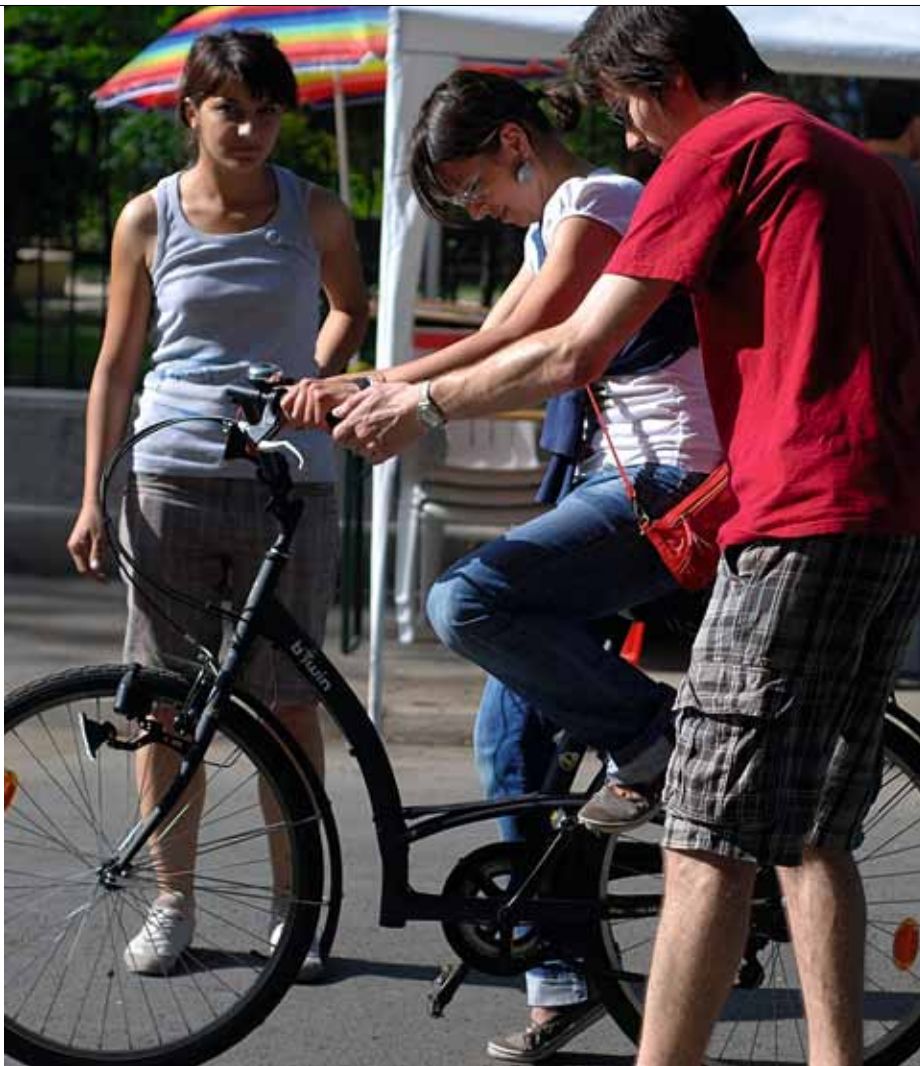

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) © Mazur/catholicchurch.org.uk (CC BY-NC-SA 2.0)

Foto: Flickr, PortocalaMecanica (CC BY-NC-SA 2.0)

Duchovní vůdce nemusí být jakýsi superman nebo mistr světa v duchovní oblasti.

vůdce měnit. Nutnost změny přichází ve chvíli, kdy člověk buď ztratí důvěru, a nebo se začíná se svým duchovním vůdcem rozcházet v zásadních postojích. Je ale třeba, aby předem vše zvážil v modlitbě před naším Pánem a prosil o světlo Ducha Svatého k tomuto kroku.

Co mám dělat, když nemohu žádného duchovního vůdce sehnat? Kam se obrátit?

Někdy může být opravdu těžké nějakého duchovního vůdce najít. Nutná je samozřejmě modlitba, ve které o duchovního vůdce prosíme. Pokud i přesto nelze nikoho nalézt, pak je možné se dočasně spoléhat na modlitbu a také na četbu – jak Písma svatého, tak jinou duchovní četbu.

Toto řešení je ale vždy jen dočasné a provizorní a můžeme věřit tomu, co říká Písmo svaté, pokud opravdově prosíme a žádáme: „Proste a bude vám dáno.“

Nemohu-li přesto nikoho sehnat, existuje vhodná literatura? Někjaký osvědčený návod na duchovní růst?

Jistě se vhodná literatura najde (viz infobox na této straně), ale je dobré ji předem zkontrolovat s nějakým zkušeným knězem nebo jinou duchovní osobou. Návod na osvědčený duchovní růst je vždy spojen s duchovním vedením. Ve své podstatě se ale žádný duchovní růst neobejde bez modlitby, přijímání svátostí (zvláště eucharistie a svaté zpovědi) a dále duchovní četby, každodenního zpytování svědomí se zamyšlením nad pokrokem ve svých předsevzetích a sebezáporech. To jsou určité základní úhelné kameny, které ale právě mají potřebu vedení, aby člověk buď neklešal na mysl, když se mu nedaří, nebo nesměřoval k povrchnosti či zase nepřeháněl až k extrémní úzkostlivosti.

Připravil Radim Ucháč ■

Pokud k tomu není závažný důvod, tak by člověk neměl svého duchovního vůdce měnit.

Všem, kteří se chtějí více dozvědět o tématu duchovního vedení, bych rád doporučil četbu čtyř přednášek prof. ThDr. Manuela Beldy, které byly určeny pro kněze a konaly se 25.–26. října 2010 ve vzdělávacím centru Palouček. Tuto knihu je možné si objednat u P. Manuela Loba, Na Baště sv. Jiří 13, 160 00 Praha 6 e-mail: m.lobo@volny.cz

Pochopila jsem, kde je mé místo

Vnímala jsem, že v naší farnosti nic nefunguje jak dřív... Největší problém jsem měla s tím, že o Velikonočních nebude zpívat sbor, prostě jsem si to nedokázala představit. Byla jsem hodně zklamaná a řešení jsem viděla v tom, že se zapojím do jiné, fungující a živé farnosti, i když jsem vnímala, že ublížím své domovské farnosti i sobě.

Na víkend jsem přece jen ještě přijela. Chtěla jsem se „rozloučit“ ve společenství, se kterým jsem se už roky pravidelně setkávala. Ale díky, Pane, za toto společenství – právě díky němu a díky chvíli společného rozejmání nad evangeliem, které je už nějakou dobu součástí setkání našeho společenství, se mé rozhodnutí změnilo.

Podělit se s ostatními ve společenství o myšlenku, která mě v evangeliu zaujala, pro mě nebyvalo vždy lehké. Četli jsme zrovna evangelium o Proměnění na hoře Tábor. Co by mě tam mohlo zaujmout jiného než: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte.“ Četla jsem evangelium dokola, aniž bych čekala oslovení něčím jiným. Najednou to přišlo. Ono tam opravdu bylo slovo přímo pro mě: „Petr promluvil a řekl Ježíšovi: ‚Mistře je dobré, že jsme zde; uděláme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.‘ Nevěděl totiž, co by řekl...“ Petr nevěděl, co by řekl, ale jeho slova byla v tu pravou chvíli odpovědí pro mě!

Tady je potřeba zapojit mé slabé síly, ne zbaběle utéct...

Pane, je dobře, že jsem tady! Tady ve své farnosti, tady jsem potřebná. Tady je potřeba zapojit mé slabé síly! Ne zbaběle utéct...

Hned ten den jsem začala vymýšlet, jak by to se zpíváním o velikonočních svátcích šlo udělat a co pro to můžu udělat já. Věděla jsem, že nedokážu vést sbor a na varhany přece taky neumím. A vůbec, nic neumím v porovnání s vedoucí naší scholy, která už ale letos zpěv nacvičovat nezvládne, protože bude mít miminko. Jenomže touha zpívat byla silnější než moje neschopnost. Přece jsou tu ještě zpívající děvčata ve škole...

První zkouška byla úžasná. Sice bez vedoucí scholy, ale viděla jsem to nadšení u holek a měla jsem obrovskou radost, že to půjde. Na dalších zkouškách se často stalo, že jsem přišla jen já a jedno další děvče – nevím, proč to nadšení tak rychle odpadlo... Ale nevzdaly jsme to. A tak i přes všechny neshody na zkouškách a vzájemné trápení jsme o Velikonočních zpívaly.

Foto: Flickr, Aztek (CC BY-SA 2.0)

Já jsem poslechl Pána a Pán se postaral. Zpívání se zvládlo. Hlavně díky Pánu Bohu, který to všechno měl pod svojí ochranou a dal mi poznat, kde je moje místo.

Růža (zkráceno) ■

Foto: Flickr, Chris Gent (CC BY-SA 2.0)

Žít nohama na zemi, ale srdcem v nebi

Časem k hledání Boha je tento život. Časem k nalezení Boha je smrt. Časem k vlastnění Boha je věčnost. (sv. František Saleský)

Přijmout křest, to je program

Přijmout křest, to je životní program, a zvláště o velikonoční vigílii (při bohoslužbě, kterou prožíváme v noci, kdy si připomínáme zmrtvýchvstání Ježíše Krista – pozn. redakce) znovu prohlašu-

Na sklonku našeho života budeme souzeni podle své lásky.

sv. Jan od Kříže

jeme, že se pro něj rozhodujeme. Znovu se pro něj rozhodujeme také před přijetím svátosti biřmování, jako rodiče nebo kmotrové na křtu dalších... Velkou příležitostí je i výroční den našeho křtu, kdy je vhodné projevit vděčnost i našim rodičům. Program, který znamená volbu: Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Tak jsme se stali Božím dítětem, protože nám byl odpuštěn dědičný hřích, byli jsme naplněni Božím životem, obdrželi vlité ctnosti – víru, naději a lásku. Realizaci Božího dětství vyjadřují slova Pána Ježíše: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a „miluj svého bližního jako sám sebe.“ (Lk 10,27)

Smrt způsobená „odpočinkem“

Srdce je čerpadlem, které zásobuje okysličenou krví celé tělo. Mohli bychom je nazvat motorem života. Je to snad jediný

***Neumírám, vstupuji do života.
sv. Terezie z Lisieux***

orgán v lidském těle, který si během celého našeho života vůbec neodpočine. Stále se vydává. Jeho oddych – kdyby si dalo pauzu – by pro nás znamenalo smrt. Když si nemůže odpočinout, musíme ho posilovat.

Srdce je symbolem lásky. Co by se stalo, kdyby člověk řekl: „Musím si odpočinout od lásky – nebudu milovat!“ Nastala by okamžitá smrt lidského soužití, pěkných vztahů, člověk by zaznamenal změnu ve svém nitru, vytratily by se pokoj a radost... Bůh chce posílit naši lásku. Zve nás: „Navraťte se ke mně celým svým srdcem.“ (Jl 2,12) „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se

Světec především vydává svědectví o tom, co může s člověkem – třeba i hříšným – udělat Bůh.

ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“ (Mt 11,28–30)

Nejde jen o náš, ale o Boží výkon...

Stát se svatým, to je pozvání i úkol, ale úsilí o svatost není jen o výkonu – tak jako ve sportu. Při zápase sportovec ukazuje, jaké byly jeho tréninky, jak je na tom s technikou, kolik má síly atd. Život světce jistě také hovoří o zapojení člověka, o jeho námaze, oběti, ale to je jen část jeho profilu. Světec především vydává svědectví o tom, co může s člověkem – třeba i hříšným – udělat Bůh. Neměla by nikdy chybět otázka člověka: „Pane, co dnes budeš dělat? Rádi bychom se k tobě přidali...“

S vírou žiji věčný život již nyní

Někdy slyším tvrzení, které mě vždy přivádí k úsměvu, ale zároveň znepokojuje: „Až umřu, já si to s Pánem Bohem vyřídím sám.“ – To nepochybně, ale přece jen jde o to, aby to „vyřízení“ dopadlo na výbornou. K tomu Pán Bůh každému člověku nabízí své dary a pomoc. Je moudré nabídku proměnit v přijetí.

Naše osobní setkání s Kristem po odchodu z tohoto světa si představuji takto: budeme před ním stát a celé naše bytí bude vydávat svědectví o tom, co jsme ze sebe udělali. Při pohledu na Krista nám bude jasné, čím jsme mohli ve skutečnosti být, kdybychom přijali všechny jeho dary a pomoc. Protože jsme byli stvořeni k Božímu obrazu, tak to bude o dvou obrazech – ten první bude můj,

Pane, co dnes budeš dělat? Rádi bychom se k tobě přidali...

Foto: Flickr, Mait Júriado (CC BY-NC-SA 2.0)

druhý Boží. Dělejme všechno pro to, aby nás ten rozdíl moc nebolel a netrápil.

Naše osobní setkání s Kristem si představuji také tak, že budeme stát před Ježíšem a kolem nás budou chodit konkrétní lidé tak, jako když jsme ještě žili na zemi. A my jasně uvidíme, co jsme udělali nebo

neudělali, přestože jsme udělat mohli. Nezapomínejme na Ježíšova slova: Co jste udělali pro jednoho z těchto nepatrných bratří, pro mne jste učinili. (srov. Mt 25,40)

P. Josef Havelka ■

Foto: Flickr, (RR) Images (CC BY-NC-SA 2.0)

O svatokrádežném svatém přijímání

Slovo svatokrádež pomalu mizí ze slovní zásoby našeho jazyka. Kdy jste ho zaslechli naposled? A se slovem mizí i pojem – vědomí, že něco takového může vůbec existovat.

Svatý farář arský Jan Maria Vianney (1786–1859) v jednom ze svých osmdesáti dochovaných kázání hovoří o zlu, které je spojeno s hříchem svatokrádežného svatého přijímání. Mluví o něm ze dvou důvodů. Říká: „Chtěl bych vám jen otevřít oči a dát vám alespoň slabé pochopení toho, jak strašným hříchem je svatokrádež, abyste se jí vystríhali a vždycky přijímali Pána Ježíše s čistým a nevinným srdcem. Jestliže někdo z vás by se poznal v tomto zločinu, ať otevře oči, dokud je ještě čas, smíří se s Bohem a napraví zlo!“

Nechce strašit, ale s láskou varovat ty, na kterých mu záleží...

Nejsem to já, kdo varuje

Jestliže každý těžký hřích připravuje duši o život, odděluje ji od Boha a uvrhuje ji do strašného neštěstí, co teprve potom hřích svatokrádeže? Můžeme si představit žalostný stav člověka, který se dopustil hříchu svatokrádeže? To je to strašné zpuštění na svatém místě, o kterém mluví prorok Daniel – zpuštění, o kterém se zmiňuje také Spasitel světa! (Pozn. redakce: jde o obrazné chápání Mt 24,15 a Dan 11,31.) Už svatý Pavel varoval ty, kteří se dopouštějí svatokrádeže (srov. 1 Kor 11,26–30). Jak velká to je bolest pro Srdce Ježíšovo – Srdce, které nás milovalo

Foto: Flickr, orangebrompton (CC BY-NC-SA 2.0)

Jak může křesťan přicházet ke stolu Páně s těžkým hříchem?!

zpovědi, protože buď zatajili svoje hříchy, nebo neměli nejmenší lítost a předsevzetí napravit se. Jiní přistupují ke svatému přijímání v hněvu a oddání hříchům a tím způsobem znevažují Tělo a Krev Krista. Zamyslete se nad sebou, zda jste se náhodou někdy nedopustili svatokrádeže! Kdybych byl schopen vytáhnout z pekelných plamenů zrádce Jidáše a ukázat vám, jak strašně tam ječí a trpí, protože nehodně přijal Tělo a Krev Páně, možná byste se trochu ulekli (pozn. redakce: o nikom, ani o Jidášovi, nevíme s jistotou, že byl zavržen, protože nikdy nevíme, co se dělo v posledních okamžicích jeho života – zda se v nich přece jen neotevřel Božímu milosrdenství a odpuštění). A co bude s hříšníky, kteří se skoro celý

život dopouštějí takovýchto svatokrádeží? Opravdu, bratři moji – svatokrádež je zvlášť těžkým prohřeškem, protože je útokem proti samému Bohu; svolává na člověka ohromná neštěstí.

My přece víme, o co jde...

Kdybych mluvil k pohanům nebo k hereetikům, vysvětlil bych jim nejdříve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti, ale zde o této pravdě nikdo z vás nepochybuje. Pro upevnění vaší víry vám připomenu jeden příklad. Jeden kněz (Petr z Prahy, Bolsena 1263 – pozn. redakce) sloužil kdysi mši svatou a pochyboval při tom, zda je Pán Ježíš skutečně přítomen ve svaté Hostii, a hledal po pozdvihování a proměnění se Hostie zbarvila krví. Tímto zázrakem chtěl Pán Ježíš upevnit víru křesťanů a překonat pochybnosti svého sluhy. Hostie tehdy ze sebe vylila tolik krve, že se jí zbarvil korporál, ubrus i oltář. Doneslo se to až k papeži a ten nařídil uchovávat tento korporál v kostele a každý rok ho uctivě nést v procesí Božího Těla. Neznám vhod- ▷

Proč přicházíš, příteli? ... zrazuješ Syna člověka?

až k smrti na kříži –, když vidí, že se mu činí tak těžké urážky! A jak těžký a tvrdý trest čeká křesťana, který se dopustí takové hanebnosti! Kdyby Bůh dnes v tomto kostele odhalil srdce všech, kteří tu jsou, ukázalo by se, že do mnoha srdcí je vyrytý rozsudek zatracení, zaviněný nehodným svatým přijímáním. Mnoho lidí přistupuje ke stolu Páně po špatné

Foto: Flickr, Meral Crifasi (CC BY 2.0)

Foto: Picasa, Latin Patriarchate Jerusalem (CC BY-NC-ND 3.0) © Munir Hodaly

Drazí bratři, nechci vás odvádět od svatého přijímání!

otcové přirovnávají nehodné svaté přijímání ke zradě Jidášově a k posměchu, jaký Pán zakoušel od židovských mučitelů a od nehodných římských vojáků. Když se ke stolu Páně přibližuje svatokrádezník, jako by k němu Spasitel mluvil jako kdysi k Jidášovi: „Proč přicházíš, příteli? Znamením pokoje, polibkem, zrazuješ Syna člověka? Zastav se, synu, smiluj se nade mnou.“ Ale toto varování nepomáhá, tak jako se neobjevují výčitky svědomí.

Jeden pohanský císař umístil na Kalvárii, na Kristově hrobě, sošku bůžka a tímto způsobem zneuctil toto svaté místo. Ale zlý křesťan postupuje hůř. Prikazuje Kristu přebývat mezi neřestmi, což jsou pro něj pravá muka. Je těžké to pochopit a netrást se rozhořčením, je těžké se tím netrápit.

Jednou se Pán Ježíš obrátil na Židy a řekl jim: „Proč mě pronásledujete? Proto, že jsem navrátil zrak slepým, uzdravil nemocné, vzkřísil mrtvé a léčil různé choroby?“ Tak se nyní Pán, plný bolu, obrací ústy proroka na nás: „Není to nepřítel, kdo mě tupí, to bych přece snesl; nade mne se nevypíná ten, který mě nenávidí, před ním bych se ukryl, jsi to však ty, člověk jako já, můj druh a přítel!“ (srov. Ž 55,13–14). Kdyby ho takové ponížení potkalo ze strany nepřátel, bylo by pro něj méně bolestné, ale tady jsou ti, které on miluje nejvíce...

Kdo by ještě měl po tolika bolestných výčitkách odvahu jít ke stolu Páně, maje srdce pošpiněné hříchy? Kdo by chtěl ještě jíst a pít svůj rozsudek zavržení? Koho by napadlo, že svatokrádezníci budou ještě Kristu připravovat novou Kalvárii!

Jak může křesťan přicházet ke stolu Páně s těžkým hříchem?! Peklo nevymslí nikdy nic horšího než svatokrádež, protože ona je nejbolestnějším zásahem do Božího srdce.

Lhostejnost – začátek neštěstí

A kteří lidé se dopouštějí tohoto strašného hříchu?

Nejprve jsou to ti, kteří se zpovídají lhostejně, bez nejmenšího žalu, jako by vyprávěli nějakou historku. Potom ti, kteří hříchy ze strachu či studu ukrývají. Ptám se: „Proč jdete ke stolu Páně v takovém

nejší způsob, kterým bych vám vysvětlil, jak velkým hříchem je svatokrádež svatého přijímání. Jenom jednou pod-

stoupil Spasitel světa na zemi smrt, ale zvrácení lidé nehodným svatým přijímáním nyní znovu opakují jeho muka. Svátí

Po svatokrádežném přijímání přichází obvykle zatvrzelost srdce a nešťastná smrt.

Foto: Flickr, charamelody (CC BY-NC 2.0)

Foto: Flickr, mehmet nevat erdogan (CC CC BY-NC-ND 2.0)

Jestliže někdo z vás by se poznal v tomto zločinu, ať otevře oči, dokud je ještě čas, smíří se s Bohem a napraví zlo!

stavu?“ „Chceme,“ odpovídají, „dodržet církevní příkázání o zpovědi a velikonočním svatém přijímání.“ – Ale milovaní! Na jakém místě, kde se pak nachází Kristus?! Vždyť vaše oči jsou zavaleny hnusem, cizoložnými pohledy, vaše ruce hanebnými dotyky, vaše ústa a jazyk nestydatými polibky, vždyť vaše srdce je černé a hnusné, podobné ohořelému dřevu, které několik týdnů leželo v ohništi. Chceš jít ke svatému přijímání, příteli? Běž, ubožáku! Zachovej se jako Jidáš, který prodal božského Mistra a upadl do zoufalství. Zbuduj kříž ve svém srdci, máš v rukou svou oběť, dokonči ten zločin, utlum výčitky svědomí, přístup ke stolu Páně a otevři svá ústa, aby přijala andělský chléb. Ale nezapomeň: těžký trest Boží na tebe dolehne.

Svatý Pavel říká, že židé by Ježíše neukřižovali, kdyby ho znali (srov. 1 Kor 2,8). A ty, příteli, víš, koho přijímáš...

Meč, kterým zabiješ sám sebe

Nebudu tu mluvit o pozemských neštěstích, které s sebou nesou svatokrádežná přijímání. Svatokrádež je nejstrašnější nevděk vůči Bohu – zatvrzuje srdce, umrt-

vuje hříšnickovu duši, a tím způsobuje, že se duše stává příbytkem a otrokyní satana. Tento strašný přestupek je podobný ostřému meči, kterým hříšník zabije sám sebe, dáváje přitom sám sebe za kořist peklu. Nehodné přijímání člověku nepřináší požitek ani útěchu nebo ochranu, ale především mu působí největší zkázu, pronásleduje ho strašnými výčitkami svědomí a připravuje mu nešťastnou věčnost.

Není nic divného, že svatý Pavel varuje Korintány před svatokrádežným svatým přijímáním a hrozí Božími soudy těm, kteří znevažují Tělo a Krev Páně (srov. 1 Kor 11). Z důvodů svatokrádeže trestá často Bůh lidi hladem, válkou, nemocemi i náhlou smrtí. Po svatokrádežném přijímáním přichází obvykle zatvrzelost srdce a nešťastná smrt.

Ne nepřijímat, ale dobře přijímat!

Někteří řeknou, že by bylo lepší nejít ke stolu Páně, než se vystavovat tak velkému nebezpečí. Drazí bratři, nechci vás odvádět od svatého přijímání. Chtěl bych vám jen otevřít oči a dát vám alespoň slabé pochopení toho, jak strašným hří-

chem je svatokrádež, abyste se jí vystříhali a vždycky přijímali Pána Ježíše s čistým a nevinným srdcem. Jestliže někdo z vás by se poznal v tomto zločinu, ať otevře oči, dokud je ještě čas, smíří se s Bohem a napraví zlo! Kež by od nynějška byly naše zpovědi a svatá přijímání taková, jaká bychom toužili mít v hodině smrti, kdy budeme stát před soudem Ježíše Krista!

Svatý Jan Maria Vianney ■
(zkráceno, titulky redakce)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského
úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Svatokrádež spočívá ve znesvěcování nebo nedůstojném zacházení se svátostmi a jinými liturgickými úkony, jakož i osobami, předměty a místy zasvěcenými Bohu. Svatokrádež je těžký hřích, zvláště je-li spáchána proti eucharistii, protože tato svátost nám podstatně zpřítomňuje tělo samotného Krista.

Srov. *Katechismus katolické církve*. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.

Zahlédli neviditelného

Francouzský matematik, průkopník matematické analýzy Augustin Louis Cauchy o sobě hrdě prohlásil: „Jsem křesťan, to znamená, že věřím v Kristovo božství jako Tycho de Brahe, Koperník, Descartes, Newton, Leibniz, Pascal, jako všichni velcí astronomové a matematici minulosti.“ A nositel Nobelovy ceny za fyziku Max Planck napsal: „Nejupřímnějším důkazem pro soulad náboženství s přírodními vědami i při hluboce kritickém posuzování je historická skutečnost, že právě největší přírodovědci všech dob, muži jako Kepler, Newton, Leibniz, byli proniknuti hlubokou zbožností.“ Poslechněme si slova některých dalších významných vědců:

Jeden ze sto miliard neuronů v mozku

„Viděl jsem kolem sebe věčného, nekonečného, vševědoucího a všemohoucího Boha a z úcty jsem padl na kolena.“

„Čím více se rozšiřuje pole vědy, tím hojnější a průkaznější jsou důkazy o věčné existenci tvořivé a všemohoucí moudrosti.“

„Každé důkladné zkoumání přírody vede k poznání Boha a poučuje nás, že v porovnání s Bohem nejsme ničím, ale Bůh nás dělá něčím.“

Hans Christian Oersted (1777–1851)

dánský fyzik, zakladatel nauky o elektromagnetismu

Friedrich Wilhelm Herschel (1738–1822)

astronom, objevitel planety Uran

„Vše, co souvisí s organickou přírodou, prozrazuje moudrou účelnost a jeví se jako produkt vyšší inteligence. Člověk má tedy chápat své schopnosti myslet a uvažovat jako zrcadlový obraz té Bytosti, které vděčí za své bytí.“

Karl von Linné (1707–1778)

švédský přírodovědec, lékař, zakladatel moderní botaniky a původce systematické soustavy pro třídění rostlin

Jöns Jacob von Berzelius (1779–1848)

švédský chemik, objevitel křemíku a dalších chemických prvků

„Dnes k nám příroda mluví podivuhodnou řečí, symfonií zákonitosti a krásy. Když jsem nedávno pozoroval lidské tělo, připadal jsem si, jako bych poslouchal úchvatná kázání. Sundal jsem klobouk a chtělo se mi zpívat: Aleluja – chvalme Boha!“

Carl Ernst von Baer (1792–1876)

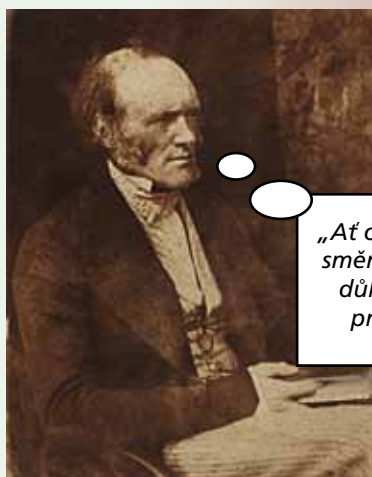
biolog, zakladatel moderní embryologie

„Opravdový přírodovědec nemůže popírat existenci Boha, protože kdo nahlédl tak hluboko do Boží dílny jako on a měl příležitost obdivovat věčnou Moudrost, ten musí před vládcem, nejvyšším Duchem, sklonit své koleno.“

Heinrich Mädler (1794–1874)

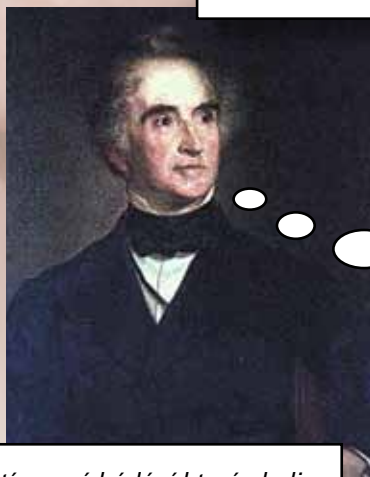
astronom, autor první mapy Měsíce

„Ať obrátíme své bádání kterýmkoliv směrem, všude nalézáme velmi jasné důkazy o tvořivé inteligenci, o její prozíravosti, moudrosti a moci.“

Sir Charles Lyell (1797–1875)

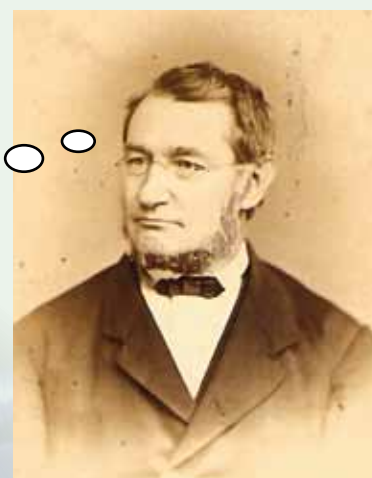
anglický geolog, zakladatel moderní geologie

„Jen ten opravdu pozná velikost a nekonečnou moudrost Stvořitele, kdo se snaží vyčíst jeho myšlenky z obrovské knihy, kterou nazýváme přírodou.“

Justus von Liebig (1803–1873)

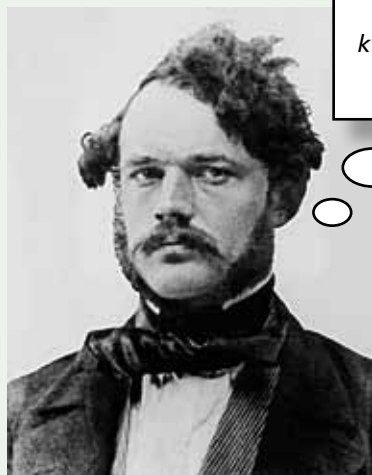
chemik, zakladatel zemědělské chemie

„Svůj život končím s přesvědčením, které vychází z hloubky mého srdce. Opravdové přírodní vědy a filozofie musí vést k víře v Boha a ke křesťanskému náboženství.“

Robert Mayer (1814–1878)

lékař a fyzik, objevitel mechanického tepelného ekvivalentu a zákona o zachování energie

„Čím hlouběji vnikáme do harmonického působení přírodních sil, tím pokornějšími a skromnějšími se cítíme a tím více vzrůstá náš údiv nad nekonečnou Moudrostí, která udržuje pořádek ve světě a proniká celé stvoření.“

Werner von Siemens (1816–1892)

fyzik, zakladatel elektrotechniky

Tyto dvě cesty (věda a víra) se nerozcházejí, nýbrž jdou souběžně a spojují se v dálném nekonečnu u téhož cíle.

Max Planck, nositel Nobelovy ceny za fyziku

Připravil Ondřej Kříčka ■
(podle knihy Ernsta Frankenbergera „Gottbekenntnisse grosser Naturforscher“, Johannes Verlag, Leutesdorf, 1994)

Blahořečení papeže Jana Pavla II.

Foto: 3x Flickr, Catholic Church (England and Wales) © Mazur/catholicchurch.org.uk (CC BY-NC-SA 2.0)

Jak dnes probíhá „zapsání do kalendáře“

Soudní vikář brněnské diecéze Mons. Mgr. Karel Orlita, J.U.D., se kromě obvyklé agendy církevního soudu zabývá také poněkud neobvyklým procesem – postulací beatifikačního řízení služebníků Božích kněží Václava Drboly a Jana Buly. Kanonizační kauza je soudní řízení, jež se odlišuje od těch, která známe z občanských soudů. Jednak lidé před tento soud „předstupují“ až po smrti, a ještě k tomu v dost specifické záležitosti: jsou podezřelí z toho, že jsou svatí, a to je třeba přezkoumat. Postulátor v těchto procesech působí jako advokát kandidátů blahořečení či svatořečení.

Co to znamená, když je někdo vyhlášen v katolické církvi za blahoslaveného nebo svatého?

Kanonizace v katolické církvi znamená prohlášení za svatého. V současném kanonickém právu je svatořečení posledním papežským úkonem, kterým je konkrétní křesťan zařazený před tím mezi blahoslavené, vepsán do seznamu (kánonu) svatých. Beatifikací je služebník Boží prohlášen za blahoslaveného, je to tedy

určitý předstupeň kanonizace. Rozdíl mezi blahoslaveným a svatým je zřejmý. Kanonizace je ze strany Církve nejvyšším oslavením konkrétního křesťana, který je povýšen k úctě oltáře, když je morálně jisté, že se nachází v nebi. Úcta ke světcům je závazná pro celou církev, jeho památka se každoročně připomíná v liturgii. Také mu může být zasvěcen kostel a podobně.

Beatifikace je nezbytný předchozí stupeň kanonizace. Na rozdíl od světců je však kult blahoslaveného papežem pouze povolen. Nejedná se o závaznou úctu, ta je navíc omezena na určité území, například diecézi. Blahořečení není na rozdíl od svatořečení nevratné a teoreticky tedy může být i odvoláno. Dosud se tak ale nikdy nestalo.

V blahořečených a svatých máme své přímluvce v nebi. To je velmi důležité. Neméně podstatné je to, abychom v těchto křesťanech viděli vzory pro svůj vlastní život. Neboť také to nám pomáhá v úsilí žít tak, abychom dosáhli spásy. Vždyť všichni jsme povoláni ke svatosti, k tomu, abychom dosáhli v nebi dokonalého sjednocení s Kristem.

Jaké jednotlivé kroky vedou k vyhlášení za blahoslaveného – jak

Blahořečení není na rozdíl od svatořečení nevratné a teoreticky tedy může být i odvoláno. Dosud se tak ale nikdy nestalo.

probíhá v současnosti celý takový proces v diecézi?

Beatifikační řízení je v současné době soudním řízením, které se řídí přesně stanovenými postupy. Kodex kanonického práva v kánonu 1403 (základní členění kodexu církevního práva není na paragrafy, ale na tzv. kánony – pozn. redakce) uvádí: „Záležitosti svatořečení Božích služebníků jsou upraveny zvláštním papežským zákonem.“ Božími služebníky jsou v aktech kauzy označovány právě osoby, jež jsou kandidáty blahořečení. Kon- ▷

*Existuje
oficiální kniha
Martyrologium
Romanum,
která obsahuje
9900 svatých.*

Foto: Flickr, Peter E. Lee (CC BY-NC 2.0)

Kanonizace bl. Guida Confortiho, slavnostní přinášení relikviáře

Foto: Flickr, Catholic Missionary World (CC BY-NC-SA 2.0)

dlnosti a notáři. Jsou přizváni odborníci jako archiváři, historici či lékaři. Vydané spisy Božího služebníka musí posoudit teologická komise.

Je nutné shromáždit a posoudit všechny dostupné materiály, které se vztahují k osobě služebníka Božího. Následně jsou vyslechnuti svědci, kteří služebníka Božího znali nebo mohou dosvědčit, jak jeho život a křesťanské ctnosti hodnotili současníci. Toto zkoumání je nezbytné, neboť šetření zjišťuje, zda ctnosti kandidáta blahořečení dosáhly heroického stupně. U mučedníků je zkoumána skutečnost násilné smrti, okolnosti a pohnutky pronásledovatele, neboť ty musejí vycházet z nenávisti k víře či z odporu vůči mravnímu zákonu. K mučednictví nestačí pouhá přítomnost násilné smrti.

Po ukončení diecézní části šetření jsou všechny dokumenty přeloženy do některého z jazyků užívaných v papežské kúrii a odeslány do Říma. Originál akt je zapečetěn a uložen na biskupství. V Římě je ustanoven postulátor, který tam musí mít trvalé bydliště.

A jak potom pokračuje dál celý proces až k blahořečení?

Proces dále pokračuje řízením na Kongregaci pro blahořečení a svatoře-

krétní papežský zákon, který upravuje záležitosti svatořečení, je především instrukce Kongregace pro blahořečení a svatořečení s názvem *Sanctorum Mater* (Matka svatých), která rozvádí a zpřesňuje předchozí předpisy, zejména ohledně vedení procesu na diecézní úrovni. Podle textu této instrukce musí celé řízení probíhat v jediné a svrchované snaze ověřit pravdu. Dále pak instrukce zdůrazňuje nezbytnou podmínku pro zahájení řízení – existující pověst svatosti.

Iniciátorem samotného řízení je navrhovatel, kterého zastupuje právní odborník zvaný postulátor. Postulátor musí

shromáždit potřebnou dokumentaci a předložit ji příslušnému diecéznímu biskupovi, který celou věc uváží.

Biskup se poté dotáže na mínění ostatních biskupů v biskupské konferenci a zašle Kongregaci pro blahořečení a svatořečení žádost o *nilhil obstat*, které vyjadřuje, že Apoštolský stolec nic nenamítá proti zahájení řízení.

Diecézní biskup následně zveřejní ediktem svůj úmysl zahájit beatifikační řízení. Pro toto šetření je ustanoven diecézní tribunál, kterému předsedá sám biskup, nebo častěji biskupský delegát. V tribunálu dále působí ochránce sprave-

Henryk Siemiradzki: *Neronovy pochodně (Křesťanské svícny)*, 1876

Foto: Wikimedia Commons

čení. Diecézní fáze procesu je zaměřena na vyšetřování, v římské části se vše posuzuje a rozhoduje. Při tomto řízení je spis prozkoumán, je vyhotoveno *positio* (sesbíraný důkazní materiál v uceleném spisu) a celá záležitost je diskutována v několika odborných komisích. Poslední komise je složena z kardinálů. Pokud rozhodnutí této poslední komise je kladné, vydá se o tom dekret a služebník Boží dostává titul ctihodný. Pak může být z rozhodnutí Svatého otce daný křesťan blahorečen.

Je možné, aby byl někdo vyhlášen za svatého bez předchozího blahorečení?

Kanonizační proces neprobíhal v dějinách Církve neměnně. V prvním tisíciletí byl kult mučedníků a vyznavačů řízen v diecésích biskupy. Od 11. století se začal upevňovat princip, že pouze papež, univerzální pastýř Církve, může předepsat jak místní, tak univerzální kult mučedníka či vyznavače. Římská papežovna se po staletí snažila vydávat příslušné normy, aby napomáhali k nalezení pravdy. V dějinách Církve se tak podoba kanonizace proměňovala a vyvíjela. První stupeň, tedy beatifikaci, původně neobsahovala, nyní je však předstupněm kanonizace.

Kolik svatých a blahoslavených každoročně přibývá?

To je zajímavá otázka. Za pontifikátu blahoslaveného papeže Jana Pavla II. byla každým rokem beatifikována a kanoni-

zována řada křesťanů. Tento papež vyhlásil téměř pět stovek svatých a více než tisíc blahoslavených. Tato čísla ukazují, že kanonizoval opravdu velké množství osob, což však bylo do značné míry dáno i svatořečením skupin světců. Ukazuje se v tom ještě i jiná skutečnost, a to velký teologický důraz papeže Jana Pavla II. na svatost. V poslední době je blahorečených a svatořečených do padesáti ročně.

Máte nějakou statistiku, kolik má katolická církev v současnosti svatých a blahoslavených?

Uvědomíme-li si, kolik křesťanů žilo na Zemi v průběhu více než dvou tisíc let dějin Církve, pak světců, kteří prošli kanonizačním procesem, není příliš mnoho. Ve středověku byly kanonizovány pouze desítky osob, v raném novověku a v 19. století počet postupně narůstal asi ke dvěma stům a opravdu výrazně se zvýšil v minulém století. Specifika pontifikátu Jana Pavla II. jsem již zmínil. Pokud mám konkrétně zodpovědět otázku o počtu světců, pak je vhodné zmínit, že existuje oficiální kniha *Martyrologium Romanum*, která obsahuje 9900 svatých. Jiný seznam – *Bibliotheca Sanctorum* – jich obsahuje více než 20 000. V dnešní době, která je spojena s moderními komunikačními prostředky, je asi dobré uvést, že na internetu jsou dostupné zahraniční weby, které jsou věnovány především právě probíhajícími kauzám blahorečení a svatořečení (např. <http://newsaints.faithweb.com>).

Kolik těchto svatých je z českých zemí?

Nejstarší čeští svatci jako svatá Ludmila a svatý Václav jsou těmi svatými, kteří neprošli kanonizačním procesem jakožto soudním řízením. Mezi národní svatce patří také svatý Vojtěch. Poněkud jiná byla kanonizace svatého Prokopa, neboť to byl první Čech prohlášený za svatého papežem. Mezi posledně kanonizované Čechy, jež byli svatořečeni Janem Pavlem II., patří svatá Anežka Česká, svatá Zdislava z Lemberka a svatý Jan Sarkander. Dalším knězem-světcem narozeným v českých zemích je například svatý Klement Maria Hofbauer. Světců spojených s českými zeměmi (někteří se na našem území nenarodili, ale skvěle zde sloužili Bohu pro dobro našich předků, např. svatí Cyril a Metoděj) nejsou celkem ani dvě desítky. (Pozn. redakce: Jde o svaté, nejsou započítáni blahoslavení. Jejich počet výrazně vzrostl po blahorečení čtrnácti pražských františkánských mučedníků v roce 2012.)

Co pro vás osobně znamená úcta ke svatým?

Svatý apoštol Jan v Apokalypse napsal: „Potom se podívám – a hle: veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, plemen, kmenů a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou.“ (Zj 7,9) Kdo jsou tedy svatí? Jsou to přátelé Boží, jsou to všichni ti, kteří odešli z tohoto světa v přátelství s Bohem do nebe, a my z tohoto jejich přátelství můžeme čerpat. Jsou to také moji přátelé a úcta k nim je výraz přátelství.

Připravil Jan Růžička ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Je dovolené a doporučeno uctívat svaté v nebi a prosit o jejich přimluvu.^[De fide]

Rovněž je dovoleno a doporučuje se uctívat i jejich ostatky a obrazy.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Svatci k nám hovoří...
životopisy svatých na internetu

<http://catholica.cz>

Foto: Flickr, Simon Hammond (CC BY-NC-ND 2.0) / vpravo nahore: Catholic Church (England and Wales) © Mazur/catholicchurch.org.uk (CC BY-NC-SA 2.0)

Beatifikace a kanonizace je náročný proces, který se skládá z celé řady dílčích kroků (viz předcházející článek). Soudního vikáře brněnské diecéze Mons. Mgr. Karla Orlity, J.U.D., který je postulátorem beatifikačního řízení služebníků Božích kněží Václava Drboly a Jana Buly, jsme se zeptali na probíhající procesy beatifikace a kanonizace.

Budoucí svatí a blahoslavení?

Které procesy svatořečení a blahořečení v brněnské diecézi, nebo se vztahem k ní, probíhají, nebo se o nich alespoň uvažuje?

V současné době jsou vedeny čtyři kauzy, týkající se pěti osob narozených v brněn-

ské diecézi. Všichni jsou to katoličtí křesťané, kteří se stali obětmi dvou totalitních ideologií, ať již to byl nacionální socialismus, nebo komunismus.

Pro blahoslavenou Restitutu Kafkovou SFCC je nyní vedeno v Římě kano-

výběr některých světců ve vztahem k naší zemi

Kardinál Dominik Duka OP opatřuje pečeti ostatkům čtrnácti pražských mučedníků.

Foto: rajcenet, bonolm (autor: Luis Martin)

nizační řízení, beatifikována byla v roce 1998. Je to mučednice, jež byla v roce 1943 ve Vídni popravena nacisty. V Rakousku žila od svého dětství a jako řeholnice pracovala v nemocnici v Mödlingu a ve Vídni. Dostala se do konfliktu s nacisty, když odmítla odstranit z nemocničních pokojů kříže. Později byla obviněna z šíření protinacistických materiálů, odsouzena a popravena.

Proces matky Marie Vojtěchy Hasmandové SCB se nyní nachází v římské etapě beatifikačního řízení. Tato řeholnice byla v roce 1953 nezákonně odsouzena ve vykonstruovaném procesu k několika letům vězení, kde onemocněla tuberkulózou. V roce 1960 byla propuštěna a posléze se stala generální představenou kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Zemřela v roce 1988 na zhoubný nádor v plicích.

U kněží Václava Drboly, Jana Buly a Tomáše M. Josefa Týna OP jsou nyní vedeny diecézní fáze řízení (pro kněze Drbolu a Bulu v Brně a pro Tomáše Týna v Boloni). Tito tři kněží zemřeli kvůli komunistickému režimu.

Václav Drbola a Jan Bula byli popraveni v 50. letech minulého století poté, co byli odsouzeni v inscenovaných soudních procesech spojených s případem Babice. Jejich kriminalizace měla diskreditovat celou katolickou církev, právě proto byli k smrti odsouzeni tito nevinní kněží. Podobnost jejich životních osudů, a pře-

devším okolností smrti vedly k tomu, že pro oba je veden společný proces.

Teolog Tomáš Týn nabídl soukromým slibem svůj život Bohu jako smírnou oběť za svobodu pro Církev v Československu, pronásledovanou komunisty, zemřel v lednu 1990 na zhoubné nádorové onemocnění.

Všichni z uvedené pětice se narodili na jižní Moravě, tři z nich zde působili a zemřeli. Z toho důvodu byla nebo stále je vedena diecézní fáze šetření v Brně. Protože blahoslavená Restituta Káfková a Tomáš Týn zemřeli v zahraničí, jsou jejich procesy vedeny mimo území naší vlasti. ▷

sv. Josef († 1. stol.), snoubenec Panny Marie, patronem Čech od roku 1654 • sv. Lukáš († 1. stol.), evangelista, jeho lebku uchovává Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze • sv. Klement Římský († cca 100), čtvrtý papež, ostatky z Krymu přeneseny na Velkou Moravu, bylo mu zasvěceno několik starých kostelů (Stará Boleslav, Levý Hradec...) • sv. Kosmas a Damián († 285), lékaři umučeni za císaře Diokleciána, spojení s mnoha zázraky, Karel IV. získal sedm částí jejich ostatků pro svatovítský chrám • sv. Vít († zač. 4. stol.), mladý mučedník ze Sicílie, ostatky uloženy v pražské katedrále • sv. Zikmund († 524), burgundský král, upevňoval křesťanství ve své zemi, český zemský patron od roku 1366 – Karel IV. větší část ostatků dopravil do Prahy do chrámu sv. Víta • sv. Cyril († 869) a sv. Metoděj († 885), apoštolové Velké Moravy, hlavní patroni Moravy • sv. Gorazd, Klement, Náhum, Saba a Angelar (9. a 10. stol.), pět žáků sv. Cyrila a Metoděje, po jejich smrti uchovávali a dále šířili jejich dílo mezi Slovany – společně s nimi uctívání jako „svatí sedmipočetníci“ • sv. Ludmila († 921), manželka knížete Bořivoje, babička sv. Václava, uškrcena • sv. Václav († 935), český kníže, vnuk Bořivoje a Ludmily, zavražděn svým bratrem Boleslavem – hlavní patron Čech • sv. Wolfgang († 994), biskup v Řezně, zasloužil se o osamostatnění Čech a založení biskupství v Praze • bl. Mlada († 994), dcera českého knížete Boleslava I., první česká diplomatka (jednala v Římě o zřízení pražského biskupství), abatyše u sv. Jiří na Pražském hradě • sv. Vojtěch († 997), druhý pražský biskup, při misijní cestě do Pruska zavražděn • sv. Radim († 1011), bratr sv. Vojtěcha, doprovázel ho i na misie k Prusům, stal se arcibiskupem ve Hnězdně • sv. Vintřif (Gunter) († 1045), z knížecího rodu v Durynsku, po svém obrácení se stal benediktinským mnichem, vedl poustevnický život na Šumavě, zemřel u Dobré Vody na Klatovsku • sv. Prokop († 1053), jako poustevník se usadil v sázavských lesích, byl rádcem knížete Oldřicha, zakladatel Sázavského kláštera • sv. Norbert (kol. † 1134), pocházel z Porýní, ve Francii v údolí Premontré založil klášter (vznik řádu premonstrů), byl magdeburským arcibiskupem, snažil se šířit víru mezi Slovany, jeho ostatky jsou uloženy v Praze ve Strahovském klášteře, je český zemský patron • sv. Hedvika († 1243), manželka slezského knížete Jindřicha I., pomáhala chudým a nemocným, založila klášter v Třebnici • bl. Hroznata († 1217), český šlechtic, žena i syn mu zemřeli, nechal postavit klášter v Teplé a Chotěšově, ve vězení v Kynšperku umučen hladem • bl. Česlav († 1242) a sv. Hyacint († 1257), dominikáni, pocházeli z Polska, studovali v Praze, Česlav založil první dominikánský konvent v Praze, Hyacint v Olomouci • sv. Zdislava († 1252), pomáhala chudým, léčila – narodila se na Moravě, provdala se do Čech • sv. Anežka Česká († 1282), česká princezna, několikrát ji chtěli provdat za nějakého panovníka, dala přednost řeholnímu životu • bl. Odorik Pordenone († 1331), italský františkánský misionář českého původu, doprovázel irského mnicha Jakuba na cestě do Mongolska, tři roky strávil v Číně • sv. Jan Nepomucký († 1393), ▷

▷ hájil práva Církve a její svobodu proti králi Václavovi IV. – ten ho nechal mučit, aby vyrazil zpovědní tajemství jeho manželky Žofie • **sv. Jan Kapistrán** († 1456), italský františkán, na Moravě kázal, konal zázraky a v Brně založil klášter, zasloužil se o zastavení turecké armády u Bělehradu • **sv. Edmund Kampián** († 1581), jezuita, anglický mučedník, noviciát konal v Praze, stal se knězem a působil zejména mezi pražskými studenty, zakládal mariánské družiny • **sv. Petr Kanisius** († 1597), jezuita z Holandska, přivedl jezuitu do Prahy • **14 blahoslavených pražských mučedníků** († 1611), bratři františkáni u Panny Marie Sněžné, pobiti o masopustu davem protestantů • **sv. Jan Ogilvie** († 1615), misionář mučený a popravený v Anglii, jezuitský noviciát konal v Brně, působil v Olomouci • **sv. Vavřinec z Brindisi** († 1619), kapucín, misionář v Čechách, zakladatel české provincie kapucínů • **sv. Jan Sarkander** († 1620), pochází ze Skočova ve Slezsku, farář v Holešově, po vpádu polských kozáků zatčen, mučen (mučení mělo zřejmě souvislost i s uchováním zpovědního tajemství) • **bl. Karel Spinola** († 1622), narodil se v Praze, v Itálii vstoupil k jezuitům a odjel na misie do Japonska, po dvacetiletém působení byl spolu s dalšími křesťany upálen na Svatém vršku u Nagasaki • **sv. Melichar Grodecký** († 1619), pocházel z Těšína, jezuita, působil v Košicích, zajat protestanty a nucen k odpadu od své víry, zemřel na následky mučení • **sv. Klement Maria Hofbauer** († 1820), z Tasovic u Znojma, v Římě přijal svátost kněžství, vstoupil k redemptoristům, je apoštolem Varšavy a Vídně • **sv. Jan Nepomuk Neumann** († 1860), z Prachatic, vysvěcen na kněze byl v Americe, vstoupil k redemptoristům, byl biskupem ve Filadelfii, budoval kostely a církevní školství v Americe • **bl. Marie Terezie Schererová** († 1888), spoluzakladatelka Milosrdných sester sv. Kříže, zakládala kláštery na našem území • **bl. Karel Habsburský** († 1922), studoval a žil v Čechách, je posledním českým králem a rakouským císařem, zasloužil se o ukončení 1. světové války a pokojný rozpad Rakouska-Uherska • **bl. Marie Antonína Kratochvílová** († 1942), narodila se v Ostravě, sestrou kongregace Chudých školských sester naší Paní, zatčena gestapem, vyslýchána, mučena, na následky zranění zemřela • **sv. Terezie Benedikta od Kříže – Edita Steinová** († 1942), filozofka, řeholnice, umučena nacisty, ještě před svou konverzí působila jako ošetřovatelka v Hranicích na Moravě • **bl. Marie Restituta Kafková** († 1943), narodila se v Židenicích (dnes součást Brna), většinu života prožila ve Vídni, stala se ošetřovatelkou a vstoupila do kongregace Sester františkánek křesťanské lásky, vězněna gestapem a nakonec státa gilotinou • **bl. Zdenka Schelingová** († 1955), slovenská řeholnice, která pomohla knězi v útěku před StB, vězněna v Pardubicích, Brně, Praze, na následky věznění a mučení zemřela • **bl. Metoděj Dominik Trčka** († 1959), pochází z Frýdlantu nad Ostravicí, stal se redemptoristou, působil v ukrajinském Lvově a na Slovensku, komunistickým režimem vězněn v Leopoldově a zde, kvůli zpěvu vánoční koledy, nakonec i popraven •

Připravila Martina Pejchlová ■

Blahořečení čtrnácti pražských mučedníků v katedrále sv. Víta, Vojtěcha a Václava, 2012

Foto: Markéta Jířů

Pro svatořečení mučedníků a blahořečení služebníků Božích, kteří vynikali ctnostným životem, je třeba zázraku.

Dá se alespoň přibližně odhadnout, kdy bychom se mohli dočkat některých blahořečení či svatořečení?

Pánem času je sám Bůh. Pro svatořečení mučedníků a blahořečení služebníků

P. Tomáš Týn OP (1950–1990)

Foto: Týn, opaz

Božích, kteří vynikali ctnostným životem, je třeba zázraku. Tedy sám Pán určí čas. Modleme se, aby nám Pán dal tento dar svatých co nejdříve. Pomozme jim, aby nám oni mohli více pomáhat svojí přímluvou u Boha.

Máte přehled, na kterých procesech blahořečení či svatořečení se pracuje v jiných diecézích naší země?

V naší zemi, která je dnes skutečně velmi silně dechristianizovaná, žila v minulosti řada dobrých křesťanů, kteří zemřeli v pověsti svatosti. Mnozí jistě znají osobnost kardinála Josefa Berana. Dalším biskupem, o jehož beatifikaci se uvažuje, je Štěpán Trochta. Již řadu let běží také beatifikační řízení olomouckého arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana. Jsou zde také kněží, jejichž řízení probíhá – mám na mysli salesiána Ignáce Stuchlého, spirituála olomouckého semináře Antonína Šuránka nebo františkána Jana Evangelistu Urbana. Co se týká řeholnic, tak další kandidátkou na blahořečení je školská sestra Marie Eliška Pretschnerová. Zmínit bych měl také terciářku karmelského řádu Annu Marii Zelíkovou.

Připravil Jan Růžička ■

Tedy sám Pán určí čas. Modleme se, aby nám Pán dal tento dar svatých co nejdříve.

Kdo je normální

Kdo je vlastně normální člověk? Správná představa o normálním člověku nám nevyjde jako průměr z toho, co vidíme kolem sebe, protože svět, ve kterém žijeme, je narušený hříchem. Podle významu slova je normální ten, který odpovídá normě. Pro nás křesťany je normou Ježíš Kristus, jeho slova a příklad jeho života. Je to představa Boha, který nás stvořil, našeho vynálezce! Takovým dokonalým uskutečněním Boží představy, člověkem, který se Pánu Bohu „podařil“, je Panna Maria. Z toho, co jsme si řekli o smyslu a cíli lidského života, vyplývá, že ona je člověkem, kterému se nejlépe podařil život.

Normální není průměrný. Podle významu slova je normální ten, který odpovídá normě.

Jak předávat víru dětem

Měl jsem mši svatou v katedrále pro rodiče s dětmi. Přímo přede mnou v první řadě byla maminka se dvěma chlapci. Jeden větší, už možná prvňák, se velmi snažil, ale druhý klouček, asi tříletý, ho stále pokoušel a dost zlobil. Když se maminka vracela od svatého přijímání, klekla si, sepjala ruce, sklonila hlavu, zavřela oči a modlila se díkyčinění. Ten malý klouček přiklekl k ní, sepjala ruce, zavřel oči, sklonil hlavu a přitulil se k mamince. Tak vydržel v klidu po celou dobu, co se maminka modlila. Tak se předává vztah ke Kristu v eucharistii.

Foto: Flickr, Lee Carson (CC BY-NC-ND 2.0)

Z čeho žije plamen

Plamen svíce je živý. Ale z čeho žije? Z toho, co svíci tvoří, z jejího vosku, který se spotřebovává. Je symbolem Krista, který se pro nás spotřeboval do poslední kapky krve. A vyzývá nás, abychom jednali podobně.

Máme totiž dvojí možnost: Čas svého života a svoji životní energii můžeme spotřebovat, prožít plodný život zde a dosáhnout plnosti života v Bohu. Nebo můžeme svou životní sílu rozplýtvat v nicotných příjemnostech a zbytečnostech a život navždycky promarnit.

3x Mons. Jiří Mikulášek („Ke tvé chvále zpívám“, Biskupství brněnské a Proglas, s.r.o., Brno, 2012) ■

Foto: Flickr, bullina (CC BY 2.0)

Čistá láska není břemeno, ale poklad

Foto: Flickr, thaths (CC BY-NC 2.0)

Má vůbec cenu dodržovat čistotu v lásce až do manželství? Chtěla bych se s vámi podělit o svoji zkušenost. Odjakživa byl můj sen žít intimně jen s jedním mužem v životě – s tím, kterého si vezmu. Bylo mi celkem jedno, zda to bude po svatbě, nebo před ní...

Řekla jsem si: „Proč ne?“

Chodili jsme spolu šest let. Všechno se navenek zdálo být v pořádku. Byl tu

však jeden problém – nemilovala jsem ho. Chodila jsem s ním jen „z povinnosti“ v představě, že „mám už věk na to, abych s někým chodila“. Nebyla to láska, byla jsem s ním, jen aby nevypadalo „divně“, že jsem ve svém věku ještě sama. Začal mít „nároky“ na moje tělo. „Dobře,“ říkala jsem si, „nemůže být špatné, když s ním budu spát, protože se nakonec stejně vezmeme...“ Přestože jsem k němu necítila hlubokou lásku, zvykla jsem si

Bylo mi celkem jedno, zda to bude po svatbě, nebo před ní...

na něj, a tak asi po pěti letech našeho vztahu došlo i na sex. Říkala jsem si, že to přece nevadí, protože si ho stejně jednou vezmu.

Byl to začátek konce

Zpočátku, trvalo to asi jeden měsíc, mi bylo příjemné s ním „být“. Ale tím se zastavilo naše vzájemné poznávání, celý vztah se najednou řídil jenom sexem a já se denně navečer bála, co zas bude, až půjdeme spát.

Všechno dopadlo jinak, než jsem čekala. Vznikly neshody a my jsme se rozešli. Překvapivě se mi ulevilo – proč? Protože po mně nikdo nechtěl sex. Velmi to vše zranilo moji sexualitu. Pochopila jsem, že Bůh ví, co říká, když přidal do Desatera 6. přikázání (Nesesmilníš!). Moc lituji toho, co bylo mezi mnou a mým bývalým „přítelem“ a že jsem se tehdy neřídila učním Církve.

Cítím se méněcenná

Nyní mám po několikaleté pauze nového přítele, kterého opravdu miluji z celého srdce a snesla bych mu i modré z nebe (kdyby to šlo). Bohužel – nemůžu mu dát dárek ze všech nejcennější, a to je moje panenství. Cítím se méněcenná... Takto mi ublížil můj předmanželský sex.

... tím se zastavilo naše vzájemné poznávání, celý vztah se řídil jenom sexem.

*Pane Ježíši, děkuji ti, že
mne miluješ láskou bez hranic, která chrání
od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány.
Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.*

*Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si
předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy
s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě
i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci
Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat
znehucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.*

*Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat
své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy
nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje,
především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby
v mém životě byla nejdůležitější láska.*

*Panno Maria, Matko moje, veď mne
cestami víry k samému zdroji lásky
– Ježíši, abych důvěřoval(a) jen
Jemu.*

Amen

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského
úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

**Jaká jsou dobra manželské lásky,
k níž je zaměřena sexualita?**

Dobra manželské lásky, která je pro po-
křtěné posvěcena svátostí manželství, jsou:
jednota, věrnost, nerozlučitelnost a otevře-
nost k plodnosti.

*Srov. Kompendium Katechismu katolické církve.
Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.*

Foto: Ondřej P. Vaněček

Vím, že mé uzdravení zabere delší čas

Proto jsme se s Rudou – mým nynějším
přítelem – rozhodli vstoupit do Společen-
ství čistých srdcí (SČS). Teď máme každý
svůj prstýnek (symbol členství v SČS –
pozn. redakce) a učíme se žít podle ide-
álu čistoty. Snažíme se řídit všemi pravidly,
které vedou k čistotě. Jsme spolu sice jen
tři měsíce, ale v žádném případě spolu
nechceme žít intimně, chceme si to nechat
– dá-li Bůh – až na dobu po svatbě.

Na vlastní kůži...

Věřte mi, když říkám: Důvěřujte Božímu
plánu. Bůh Otec nás nekonečně miluje
a chce pro nás jen dobré věci. Sdělil nám
skrzesvého Syna vše, co je pro naše dobro,
nejen pro věčnost, ale i pro zdejší život,
který teď žijeme. A žít čistou láskou je
mnohem, mnohem víc, než se na první
pohled zdá.

Pane Ježíši Kriste, opatruj prosím naši
sexualitu, aby vše proběhlo podle Tvých
plánů, podle Tvého Zákona. Amen.

Karolína (upraveno) ■

*Moc lituji toho, co bylo mezi mnou
a mým bývalým „přítelem“ a že jsem
se tehdy neřídila učením Církve.*

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

1250? Malé, nebo velké číslo? Možná podle toho, čeho se týká. Mnoho let pro jednoho člověka, ale nic v porovnání s trváním světa...

Proč 1250? Je to aktuální počet členů Společenství čistých srdcí. Společenství, kterému mnozí nedávali naději, že vůbec nějaké členy v České republice bude mít. Jezdím povídat o SČS různým skupinám lidí, kam jsme zváni, a stále potkávám další mladé, kteří jsou ochotni veřejně se přihlásit k předmanželské čistotě a ochotně usilovat o čisté srdce.

Někteří žijí čistotu odjakživa a vstupují do SČS, aby svědčili svým vrstevníkům, že i dnes je možné a dobré dodržovat 6. přikázání. Jiní už toho mnoho vyzkoušeli, ale postupem času se dostali k tomu, že předmanželská čistota sice není jednoduchá, ale stojí za to o ni usilovat.

Dnešní svět říká, že je třeba vše vyzkoušet, a to raději několikrát. Především si užít a zbytek raději hodit za hlavu. Je to ale řešení? Nemám dojem, že by to přinášelo lidem kolem svobodu a radost.

Malé dítě si nebude dávat pozor, kam šlape, dokud nespadne. Myslím, že mladý člověk už by nemusel nejprve několikrát spadnout, aby pochopil, že je snazší vyhýbat se místům a situacím, ze kterých nebude nic dobrého.

Anička Bekárková ■

*Dítě si nedá pozor,
dokud nespadne.
Mladý člověk
by už nemusel
několikrát
spadnout, aby
pochopil...*

Foto: P. Krzysztof Dziędek

Žalm 23 nově

Televize je můj pastýř,
nic nepostrádám.
Dává mi prodlévat na měkkém gauči.
Vodí mě ke stokám plným krve.
Umrtvuje mou duši.
Vede mě po svých cestách pro blaho reklamy.

I kdybych šel po správné cestě,
nezaleknu se pravdy.
Vždyť televize je se mnou.
Její program a její anténa je mi útěchou.
Prostírá přede mě stůl plný hororů před
zraky mých dětí.
Hlavu mi vymývá bulvárem.
Pocitem blaha přetékám.
Programy její mě provázejí po všechny
večery mého života.
Přebývat smím v jejich kanálech
na dlouhé, předlouhé časy.

Připravil P. Josef Koláček S.J. ■

Původní text Žalmu 23: Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout. Občerstvuje mou duši, vede mě po správných cestách pro svoje jméno. I kdybych šel temnotou rokle, nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. Tvůj kyj a tvá hůl, ty jsou má útěcha. Prostíráš přede mnou stůl před zraky mých nepřátel, hlavu mi mažeš olejem, má číše přetéká. Štěstí a přízeň mě provázejí po všechny dny mého života, přebývat smím v Hospodinově domě na dlouhé, předlouhé časy.

*Televize je můj
pastýř...*

*... přebývat smím v jejich
kanálech na dlouhé,
předlouhé časy.*

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevuji dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když sis to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Všechna dosud vyšlá čísla časopisu *Milujte se!* najdete v on-line archivu na www.milujte.se v PDF formátu.

Časopis *Milujte se!* je koncipován tak, aby jeho obsah neztrácel ani po několika letech zajímavost a aktuálnost. Nedá se proto mluvit o nových a starých číslech – jen o číslech, která jsou ještě k dispozici v papírové podobě, a o číslech, která jsou již k dispozici pouze v elektronické podobě na internetu – na www.milujte.se. Snažíme se o maximální šíření časopisu. Proto je k dispozici i na internetu. Přesto prosíme: podpořte, prosím, *Milujte se!* – objednejte si jej.

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se